

HLAS NÁRODA

„Vy reprezentujete
ve svobodném světě vlast.
Vlast potřebuje lásku a pomoc.
Buďte svorní!
Jen svorným Bůh požehná.“

JOSEF KARDINAL BERAN,
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

Tel.: (708) 656 - 1050

Udržení českého vědomí, řeči
a novin v Americe žádá osobní
oběti a nadšené spolupráce
každého z nás.

Cena: 75 centů

Return Postage guaranteed, Cicero, IL. 60650

Roč. (Vol.) XVI. — Číslo (No.) 49

Saturday DECEMBER 14, 1991 (Sobota 14. 12. 1991)

Poslední a nejhorší koloniální říše světa SSSR se už rozpadl, anebo se teprve rozlepuje?

Moskva — Rusko, Ukrajina a Bělorus vytvořily jakýsi nový svaz. Ruský prezident Boris Jelcin, ukrajinský Leonid Kravčuk a běloruský Stanislav Šuškevič, všichni bývalí komunisté, prohlásili v neděli 8. prosince konec Sovětského svazu, utvořeného v roce 1922. Na jeho místě chtějí vytvořit nový Slovanský „commonwealth“, neboli soustátí, které bude otevřeno všem sovětským republikám. Tím má být utvořeno jakési společenství svobodného trhu, podobající se Evropskému ekonomickému společenství. Hlavní město tohoto nového svazu bude Minsk a nikoliv Moskva. Tak prý Sovětský svaz přestává existovat, jako subjekt mezinárodního práva a jako geopolitická realita. Sovětské právo a vládní orgány pozbývají své platnosti, avšak budou respektovány mezinárodní smlouvy, podepsané Sovětským svazem.

Novináři po celém světě říkají, že toto představuje konec sovětského mocnářství; tím také padá poslední Gorbačův návrh na nový Sovětský svaz jako federace 12 republik. Všichni tři

prezidenti také oznámili, že jejich vlády budou usilovat o likvidaci jaderných zbraní a o úplné odzbrojení pod mezinárodním dohledem.

Prezident Gorbačov však v pondělí 9. prosince prohlásil, že prezidenty Ruska, Ukrajinské a Běloruské republiky jednali 8. prosince protizákonně. Tyto tři republiky prý nemohou diktovat, jaký bude osud celého SSSR. Prohlášení tří prezidentů prý bylo ilegální a zároveň nebezpečné, protože může rázem vyvolat v sovětské společnosti chaos a úplnou anarchii. Rozpad Sovětského svazu by prý mohl rozhodnout pouze Kongres zástupců lidu celého Sovětského svazu, čítající 2,250 členů, který by musel být svolán. Sam prý bude rázně bojovat proti tomuto pokusu, vymazat Sovětský svaz z mapy světa. K tomuto zcela novému vývoji události v SSSR si předčítáte pro zajímavost předvídanou diagnózu Dr. Juraje Podzámského, jehož článek jsme uveřejnili v H.N. (8. listopadu 1989 v.č. 44, XIV. ročníku na str.16 a jeho text dnes znovu otiskujeme v ang.části tohoto čísla.)

Nová role Rakouska v mezinárodní politice

Evropská politika prožívá denně stále nové zvraty. Evropa se mění, „jaltské uspořádání“ končí. Téměř všechny národy dnes požadují autonomii nebo dokonce vlastní stát. Tento trend vyvolává četné procesy, jež jsou zátěží pro „hostitelské“ země, napsal politolog Korkish v rakouském deníku DIE PRESSE.

V Evropě se citelně projevuje šok vyvolaný sjednocením Německa. Jeden rakouský diplomat v roce 1989 výstižně poznamenal, že všechny západoevropské státy byly pro sjednocení, protože mu nemohly zabránit. Zatímco v letech 1989/90 vedly antiněmecké výpady v britské vládě k demisím, přistoupila Francie, po překonání fáze politického ochromení k politice obklíčení evropského středu. Zájem se soustředil a soustředuje na Prahu, Bělehrad, Varšavu a Budapešť. Itálie se pokoušela realizovat svou obklíčovací politiku přes „Penta Hexagonálu“, která se však nedokázala hnout z místa. Řím však má zájem na rozpadu Jugoslávie, protože „posílháva“ po Istrii.

Je jasné, že se obklíčovací politika neslučuje s rozpadem evropského uspořádání protože Německo tak jako tak bude na přelomu tisíciletí dominující mocností Evropy. Opakuje se tak období let 1871 až 1914, kdy Francie usilovala o rozhodující oslabení německé říše. V rámci nepřímé strategie bylo tehdy hlavním cílem Francie zničení Rakouska a bylo rozhodnuto přebudovat střední Evropu, respektive vytvořit Polsko, Velké Srbsko a Čechy. Na přelomu let 1918/1919 bylo likvidováno údajně „vzězení národů“ Rakouska a nové vzniklé státy začaly vytvářet vzězení národů vlastního typu. Je třeba mít na paměti, že od rozmezí let 1923/33 existovaly v Praze,

Překrásný mariánský poutní kostel s klášterem Rankweil v rakouském Vorarlbercu - s alpskými vrcholy Kreuzberg a Altmann v pozadí.

Římě a Bělehradě hotové okupační plány na úplnou likvidaci zbytku Rakouska.

Vzhledem k agónii KBSE a neschopnosti Evropských společenství jde však Paříži a Londýnu (Především však Paříži) o něco více: obklíčovací politika nebude fungovat, jestliže se Jugoslávie a případně i Československo rozpadnou. Francie se proto znovu zaměřuje na Vídeň: v očích Paříže je Rakousko okrajovým východoevropským státem.

Paříž může svým vetem zabránit Rakousko ve vstupu do Evropských společenství. Je třeba si uvědomit, že vstup do Evropských společenství představuje pro Rakousko existenci otázkou, protože bez investic a ideologického spojení se západní Evropou Rakousko zchudne, nebo se jinými slovy stane typickým východoevropským státem.

Bývalé komunistické státy a Sovětský svaz dluží dnes

Rakousku kolem 2000 miliard šilinků, které se musotva podaří získat zpět. Pro Východ se dokonce chystají další úvěry, přičemž v rámci vnitřní politiky nasadila rakouská vláda úsporný kurs. Nikdo se neptá daňových poplatníků, kteří na svých bedrech nesou veškerou tíhu této vládní politiky. Tisíce miliard šilinků státního dluhu hovoří samy za sebe a rakouská vláda bude muset přijímat další úvěry. „Poslušnost“ vůči Paříži a Bruselu je proto příkazem doby. Vídeň pozná, jak málo volnosti ve skutečnosti má.

Nepodaří-li se však tento kurs udržet v patřičných mezích, mohla by se v západním Rakousku rozšířit vlna nespokojenosti a v Innsbrucku by ještě více lidí mohlo nabýt dojmu, že myšlenka vytvoření „Velkého Tyrolska“ vlastně v zásadě není tak špatná.

(Vídeňské Svobodné listy 7.11.91)

Jediný katolický biskup v albauském městě Lezha - Nikola Troshani, který s šesti dalšími kněžími přežil komunistická vězení a pronásledování všech náboženství v Albanii.

Sloupek informací

o tom, že při všem novém „politickém zemětřesení“ v SSSR a v Jugoslávii, při všem politickém zbytečném vření ve všech bývalých satelitních zemích SSSR od Bulharska, Rumunska, Maďarska (Albánie a Polska až po Československo (jedině Bonn si dovede udržet v bývalé NDR jakž-takž pořádek)- nesmíme zapomínat ani na to, co se děje na Středním východě a dnes zvláště na černém kontinentu Afriky, která s 900 miliony obyvatel bude mít společně s Čínou a Indií značný vliv na život našich vnuků a pravnuků.

Po třiceti letech svobody se dnes bývalé koloniální země téměř ani neuživí - „zásluhou“ SSSR o jejich svobodu v 60. letech.

Nairobi. Keňa — Obyvatelstvo Afriky, jehož je dnes asi 650 milionů, je chudší, než bylo před 30 roky, když africké země postupně obdržely od bývalých koloniálních zemí svou nezávislost. Podle výroční zprávy Světové banky na rok 1991 zahraniční dluh afrických zemí obnáší celkově 160 bilionů dolarů, 30 milionů lidí tam je ohroženo hladem, k vůli suchu či občanské válce, a celkový africký „hrubý národní důchod“ (míra ekonomického života) v

posledním desetiletí klesl, protože na světovém trhu klesly ceny surovin a produktů, které africké země vyvážejí. V posledních 30 letech své samostatnosti od koloniálních vlád africké země byly ve zdrcující většině ovládnuty krutými, většinou marxisticky narušujícími diktátory, kteří soustavně vykrádali svou osamostatněnou zemi ve svůj osobní prospěch, stejně jako páni vládní ministři, kteří vynikali svou naprostou neschopností ve vedení národního hospodářství. Diktatury a války prakticky zničily ekonomie Habeše, Ugandy, Zambie, Liberie, Mozambiku, Angoly, Somálska, Sudánu i Zairu. Nyní

už asi dva roky existují ve 47 zemích podsaharské Afriky aspoň jakési tendence, odstranit diktatury a systémy jedné politické strany a nahradit je nakonec více demokratickými režimy. Dnes zatím pouze dva státy podsaharské Afriky jsou ekonomicky prosperující k vůli demokratickému systému o více politických stranách a systému tržní ekonomie: Botswana a ostrov Mauritius. Podle mínění odborníků některé země by „mohly v budoucnu kráčet po jejich cestě“ a zlepšit životní úroveň svých obyvatel avšak ekonomie jiných se prý asi nakonec zhroutlí, zejména zůstanou-li tam dále u moci jejich diktátorů. Toto se může stát i v Zairu, ačkoliv je bohatý na přírodní zdroje. U velké řady z nich jejich diktátorů zůstali u moci příliš dlouho, jejich kvetoucí ekonomie z doby kolonialismu byly zruinovány a výstavba jejich hospodářství bude trvat velmi dlouho, bude-li vůbec provedena. Asi 30 afrických zemí už začalo provádět ekonomické reformy, doprovázené opatřeními šetření a strohosti. Bez cizí pomoci však ve svém úsilí neuspějí; pouhé demokratizační a ekonomické reformy k tomu nebudou stačit. Bohužel však cizí investoři, mající špatné zkušenosti z minulosti, z velké části už ztratili o Afriku zájem. Generální tajemník OSN Javier Perez de Cuellar nedávno varoval, že Afriku postihne „ekonomická krize tragických rozměrů“, neobdrží-li každoročně cizí výpomoc ve výši 30 bilionů dolarů. Pouze s takovou výpomocí se dosáhne do roku 2015 zdvojnásobení důchodu „per capita“ na 700 dolarů ročně. Přitom obyvatelstvo Afriky se množí velmi rychle, asi o 3% ročně, takže kolem roku 2000 Afrika už bude mít na 900 milionů obyvatel. Tento příliš rychlý růst obyvatel ve většině afrických zemí „pohltil“ všechna ekonomická zlepšení, takže ekonomický život tam zůstane „při nejlepším“ ještě dlouho na stejné úrovni.

Odborník v africké ekonomii pro OSN Jonathan Frimpong-Ansah řekl, že značná překážka proti ozdravení africké ekonomie je hlavně psychologické povahy. Afričané totiž stále svalují vinu za své hospodářské těžkosti buď na dřívější koloniální mocnosti, nebo na západní svět, neochotný poskytnout Africe ekonomickou výpomoc velkých rozměrů. A když místní politici tímto důvody neklidný lid nepřesvědčí, hází vinu na špatnou ekonomickou situaci na celém světě. Je nutné, aby Afričané si

sami přičetli zodpovědnost za stav své ekonomie a pevně se rozhodli sami sobě pomoci. Bez tohoto rozhodnutí ani cizí ekonomická výpomoc Afriku nezachrání před ekonomickou krizí, bídou a hladem. Také prý už je na čase, aby africké země neplývaly svými velmi omezenými ekonomickými zdroji na přílišné výdaje na svou armádu a na prestižní a ekonomicky bezcenné projekty. Afrika se musí naučit žít v rámci svých ekonomických možností. V každém případě pak ekonomická obroda podsaharské Afriky bude výsledkem pouze velmi dlouhého a vytrvalého úsilí samotných Afričanů, se štědrá cizí, hlavně technickou pomocí. Za všechnu tu bídu a lidské utrpení dnešního t.z.v. „třetího světa“ nase ovšem expanzivní politika SSSR, který v OSN v 60. letech hned vyhrožoval válkou všem koloniálním zemím, když nedají státní nezávislosti svým koloniím. OSN před tímto hrozbami ustoupilo, a naivní USA — bývalá kolonie Anglie — nemohly tehdy v OSN vystupovat jinak než jako zastánci svobody koloniálních zemí, i když věděly, že v žádné z těch koloniálních zemích podsaharské Afriky neexistovaly politické a administrativní správy schopné převzít do rukou vedení k hospodářské

prosperitě všech těchto „odkolonizovaných“ území a držav s různokemnovým obyvatelstvem.

Dnes by tehdy na všechny rudou Moskvou vydané nové režimy v Africe, měl dopláčet nejen Západ s Americkou, ale hlavně SSSR, který se nyní sám ptá v politické a hospodářské bezmossnosti.

□ Jediné, čemu se noví afričtí, politici od marxistů naučili, je umění politicky lhát a nestydět se.

Nairobi — Ještě před nedávnem se keňský diktátor Daniel arap Moi chlubil, že prý „rozdrtil své politické odpůrce jako krysy“. Nyní 3. prosince však došlo v Keni k nečekané změně. Protože západ zastavil této zemi všechnu svou ekonomickou výpomoc, 3.600 delegátů vládoucí strany „Africké národní jednoty Keně“ schválilo na celonárodní schůzi rezoluci, požadující, aby keňský parlament zrušil ústavní doplněk z roku 1982, podle kterého Moiho strana byla uznána za jedinou, zákonem dovolenou politickou organizaci v Keni. Čeká se, že parlament schválí tuto rezoluci ještě před koncem tohoto roku. Sám prezident Moi slíbil rychlé uzákonění opozičních politických skupin. Tato

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

(USPS 291-62000)

Tydeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma
BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VEDÁVÁ KAŽDOU SOBOTU:
VELEHRAD, ČESKOAMERICKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO
PUBLISHED EVERY SATURDAY BY:
CZECH AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2340 So. 61st Ave., Cicero, IL 60650
Telefon: (708) 656-1050

EDITOR — ŘÍDÍ: Father VOJTECH VÍT, O.S.B.
a redakčním kruhem

POSTMASTER: Send address changes to:
HLAS NÁRODA, 2340 So. 61st Ave., Cicero, IL 60650

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, IL.

Subscription prices: Roční předplatné:

BY MAIL: In US Per Year \$30

To Canada Per Year US \$33

Overseas Per Year \$35

BY AIR MAIL: \$30 + AIR STAMPS

První poradce a zástupce: Henry T. SYNEK

111 West Washington Str. Suite 1014, Chicago, IL 60602
(312) 263-6060

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah.

DECEMBER 14, 1991 — Vol. XVI, No. 42

MINARIK'S BAKERY

Možno objednat telefonem: laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky

FINEST CZECH PASTRIES AND COOKIES
WE SPECIALIZE IN
PARTY AND WEDDING CAKES

- Všechny pekařské a cukrářské výrobky
- Evropské speciality
- „Special Homemade“ cukroví
- Velmi chutné máslové housky a štrůdl

5832 W. Cerniak Rd., Cicero, Ill. 60650
OLympic 2-2854

Midwest Electric Co.

Construction

VÁM NABÍZÍ

všechny druhy elektrické práce: instalaci ceiling fan, telefonních zásuvek, cable TV, domovních zvonků, přípojek na A/C atd.

Rozpočty zdarma. Důchodci mají 10% slevu.

(708) 788-6134

708 - 599 - 4872

ROZPOČTY ZDARMA

Independent Glass Service

VEŠKERÉ SKLENÁŘSKÉ PRÁCE

KOVOVÁ DVÍŘATA OKNA STORM WINDOWS
PLEXIGLASS — ZRCADLA

8014 SOUTH NATCHEZ AVENUE

BURBANK, ILLINOIS 60459

WILLIAM KRÁTKÝ

evropsky vyučený sklenář u dědy a otce v Československu

náhlá akce v Keni je považována za „dramatickou změnu“ v této východoafrické zemi. Cizí diplomaté a někteří členové politické opozice se však obávají, že ve skutečnosti se nic nezmění, protože nedůvěruji v Moiovu upřímnost; Moi a jeho strana prý činí toto „velkohubé“ prohlášení, aby západ zase obnovil Keni svou ekonomickou výpomoc. Keňa obdržela svou nezávislost od Británie v roce 1963; od roku 1969 až dosud tam byla dovolena pouze jedna politická strana, podobně jako tomu bylo ve většině afrických zemí.

□ **Proradnost afrických diktátorů, (kteří se nehodlají vzdát svých privilegií), se nedávno velmi zřetelně projevila v Togu.**

Lusaka — V Zambii, která obdržela od Británie svou samostatnost v roce 1964, vládl až dosud diktátorsky bývalý učitel Kenneth Kaunda, který svou neschopností přivedl dříve prosperující ekonomii své země na pokraj jejího zhroutení. Už vloni mu však opozice vnutila, že musel uznat více politických stran. Nyní v říjnu při prvních demokratických volbách byl zbaven své presidentské funkce a tak mu nezbývalo než se podřítit vůli lidu bez odporu.

□ **Naděje potřebných politických změn v Africe však nečekaně vzešla z nedávného pokojného převratu v Zambii.**

Lome, Togo — V západoafrickém Togu, jak se zdá, demokratické reformy jsou ohroženy. V této vojenské diktatuře byla před čtyřmi měsíci nastolena zatímtní demokratická vláda ministerského předsedy Joseph Koffigoh-a, který měl opravdu nejlepší vůli v zemi podniknout demokratické reformy. Nyní 3. prosince však armáda pod velením dřívějšího vojenského diktátora gen. Gnassingbe Eyadema s pomocí tanků a raketových střel podnikla útok na presidentský palác, při čemž bylo zabito asi 17 lidí a reformní ministerský předseda byl zajat a „donucen“ k rozhovoru s gen. Eyadema. Potom musel Koffigoh prohlásit před televizí, že se „dobrovolně vzdává“, a že bude jmenovat novou koalici vládu „národního sjednocení“. Dosud se neví, zda snad nejde o státní převrat a návrat vojenské diktatury. Spojené státy a Francie — dřívější koloniální mocnost v Togu — odsoudily tento útok na ministerského předsedu, žádaly o jeho propuštění na svobodu a vybědly gen. Eyadema, aby „obnovil v Togu demokratický proces“.

Dětská vánoční besídka ve škole TG Masaryk už tuto neděli

Milí přátelé,

zve Vás, Vaše rodiny, známé a přátele na dnes tradiční Vánoční besídku sobotní doplnovací české katolické školy Josefa kardinála Berana spojenou s mikulášskou nadílkou.

Besídka se letos koná v přednáškovém sále školy T.G. Masaryka (5701, 22nd Place v Ciceru, IL.)

V rodinném prostředí naší besídky, které mnozí z Vás již tolikrát prožili s námi, při zpěvu koledí, které Vám děti ve svém vánočním pásmu zazpívají, se ve vzpomínkách přeneseme do naší rodné země za mořem.

Touto radostnou zvěstí o konečném splnění starozákonních Božích příslibů o příchodu Spasitele na svět se snažíme našim dětem přiblížit tradici křesťanských vánočních koledí, které Vám děti ve svém vánočním pásmu zazpívají, se ve vzpomínkách přeneseme do naší rodné země za mořem. Touto radostnou zvěstí o konečném splnění starozákonních Božích příslibů o příchodu Spasitele na svět se snažíme našim dětem přiblížit tradici křesťanských vánočních koledí, které Vám děti ve svém vánočním pásmu zazpívají, se ve vzpomínkách přeneseme do naší rodné země za mořem.

Pro děti z naší české sobotní školy připravujeme sladkou odměnu za jejich snahu zdokonalit se v našem rodném jazyce a za jejich pravidelnou sobotní docházku do školy. Každé přítomné dítě však Mikuláš rovně podaruje nějakou maličkostí. Chtějí-li rodiče, příbuzní a známí dát dítěti vlastní dárek, ať jej označí jménem svého či příbuzného dítěte a před začátkem besídky odevzdají do „andělova koše“ před jevištěm sálu. K dostání bude občerstvení, výborné domácí pečivo s kávou a studené nápoje.

Čistého výtěžku bude použito jako vždy k podpoře naší české školy. Těšíme se, že s Vámi, Vašimi rodinami, známými a přáteli prožijeme radostné „vánoční odpoledne“, které v nás oživí časem snad trochu někdy zaváté vzpomínky na naše vlastní bezstarostné dětství naší křesťanský kulturní staré vlasti. Tedy v neděli 15. prosince v sále Masarykovy školy v Ciceru od 1:00 P. M. Na shledanou.

Otec Vojtěch Vít, O.S.B.

Váš český katolický misionář: prof. Františka Uhlířová a děti české katolické sobotní doplnovací školy Josefa kardinála Berana.

DOPIS

New York, N.Y.

Pan prof. Zdeněk Rutar, předseda distriktní odbočky NSČK v New Yorku, už v létě na místním Dnu českých katolíků vyprávěl přítomným o první návštěvě své opět svobodné rodné země po 42 letech. Z New Yorku letěl do rakouské Vídně, a odtud do Brna, na rodnou Moravu do Holešova, Kroměříže, na sv. Hostýn, do Olomouce a na jeden den se podíval do Prahy, kde na výstavě „Sto let českého muzea“ shlédli i staročeské Rukopisy RZ a RK a zapsal se jako jeden z obhájců jejich středověkého původu do pamětní knihy. (Jeho práce na obranu Rukopisů do r. 1969 uvádí bibliografie RKZ, vydaná Muzeem nedlouho po sovětské invazi. Končí cyklostilovanou přednáškou Rutarovou (1968) na konferenci Medievalistů v Kalamazo na Western Michigan University, a Šterkovým slovníčkem Rukopisného boje, vydaným Sdružením exulantů v Chicagu. V Praze navštívil bratr předseda svého býv. profesora Dr. Josefa Vachka, u něhož byl do doby nedlouho před odchodem „pomocnou vědeckou silou“, pro obor anglistiky. Na nádraží se setkal s jediným synem své pražské sestřenice, jenž měl krátce před tím katolickou svatbu na Moravě, a pak i krátce s jeho rodiči. V Brně kromě sestry (s přízní synovce na Českomoravské vysočině, včetně tehdy čtyřměsíční praneťky Lenky) se mohl setkat se svým 84-letým strýcem JUDr. Františkem Rutarem, jenž byl od r. 1942-1945 jeho poručníkem. Strýc byl až do 50tých let soudcem. Protože odmítl podepsat přihlášku do partaje, pracoval dlouho jako dlužník, skladník a podobně, než byl za Duběčka „rehabilitován“ a pak zase „předčasně penzionován“, když prohlásil, že invaze r. 1968 nebyla nutná, a že mohli zůstat tam, odkud přišli. Posledních pět dní své evropské cesty strávil br. Rutar v Norimberku a okolí navštívil, díky sudetským

(Dokončení na str. 5)

PŘEKLÁDÁM

z češtiny a slovenštiny legální osobní a školní doklady, které mohou zároveň notářsky ověřit a potvrdit.

Pište na adresu:

I.O.KOVAR

P.O.Box 313

RIVERSIDE, IL 60546

nebo volejte:

☎(708) 442-7115

UPRÍMNÉ BLAHOPŘÁNÍ K NAROZENINÁM

Bud' klidná v každý čas
šfíre kolem sebe samý jas,
jas to blahé naděje,
že Bůh při Tobě stále je.
A též jeho něžná Matka
ochránkyně Tvoje sladká.

K ní se zbožně utíkej,
důvěru v ní pevnou měj;
že Tvůj život povede
a Tě jednou uvede
do věčnosti rajských krás
kde plá věčné lásky jas.

Letošního 15. prosince se dožívá má milovaná manželka, drahá, starostlivá maminka a habička, paní

Marie Kubelková z Little Neck ve státě N.Y.

v dobrém zdraví svých sedmdesátých narozenin. Z hluboké vděčnosti za všechnu její lásku, bezmeznou dobrotu a starostlivost jí přejeme a v mořích vyprošujeme hojnost zdraví, Boží ochrany a požehnání do dalších let.

Drahá naše maminko, děkujeme Ti upřímně za všechno, čím nás stále denně obohacuješ a hlavně za tvou trpělivost, veselou mysl a hladivě úsměvy.

Tvoji věčni

Fanouš, stále do Tebe zamilovaný manžel:
Frank, Ronald a Magdička, děti:
s rodinami, vnoučaty a pravnoučaty.

DISCOVERY TRAVEL, INC.

641 S. La Grange Rd.
LA GRANGE, IL 60525
EUROPE 1991

June - September

Frankfurt Daily \$ 426,00

Munich \$426,00

Paris \$489,00

Vienna \$679,00

TAX and SECURITY - \$26,00

Fri, Sat, Sun - \$25,00

Min 7 Days - Max 90 Days

21 Day Advance Purchase

Hawai: okružní letenka jen mezi

Sept. 17 - Dec. 29 — \$ 399.

Okružní cesta se 7-denním pobytem v prvotřídním hotelu \$ 698.

Letecké společnosti si vyhrazují právo změny.

XXXXXX

Návštěvy z Československa do USA
rychle a spolehlivě.

XXXXXX

Všechny doklady vystavené naší kanceláří
jsou notářsky ověřené.

XXXXXX

Zařídíme pasy, víza, rezervace hotelů,
aut, pojištění, překlady.

Pro bližší informace a tiskoviny volejte:

LIRBY BUCEK ☎ (708) 482-8515 kancelář

or (708) 354-7707 večer domů

DOBA ADVENTNÍ

TŘETÍ NEDĚLE ADVENTNÍ

VSTUPNÍ MODLITBA: Bože, pohled' na nás, — jak očekáváme s vírou slavnost Narození Páně. — Dopřej nám, abychom se dočkali svátků naší spásy, — mohli je prožít ve svaté radosti — a oslavit slavnostní bohoslužbou. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána o Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a králuje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z KNIHY PROROKA SOFONIÁŠE (Sof 3, 14-18a)

Jávej, slónská dcero, zaplesej, Izraeli, raduj se a vesel celým srdcem, Jeruzalémská dcero! Zrušil Hospodin tvůj trest, odstranil tvé nepřátele, uprostřed tebe je Hospodin Izraelským králem, zla se už nebojí!

V onen den bude řečeno Jeruzalému: Neboj se, Bůhové, at' nejsou tvoje ruce malátné! Hospodin, Bůh tvůj je uprostřed tebe, hrdina, vítěz, plesá nad tebou v radosti, obnovil k tobě svou lásku, s veselím nad tebou jásá, jako ve dnech svátků.

2. ČTENÍ Z LISTU SVATÉHO APOŠTOLA PAVLA FILIPANŮM (Flp 4, 4-7)

Bratři! Radujte se stále v Pánu, opakují: Radujte se! Vaše užlechtilost at' je známa všem lidem. Pán je blízko. O nic nemějte starosti! Ale ve všem modlitbou a prosbou oznámujte Bohu své potřeby s děkováním.

Pak Boží pokoj, který převyšuje všechno pomýšlení ochrání vaše srdce a vaše myšlenky v Kristu Ježíši.

SLOVA SVATEHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE (Lk 3, 10-18)

Zástupy se ptaly Jana: "Co jen máme dělat?" On jim odpověděl: "Kdo má dvoje šaty, dej tomu, kdo nemá žádnou, a kdo má co k jídlu, udělej také tak."

Přijížděli i celníci, aby se dali pokřtít, a řekli mu: "Mistře, co máme dělat?"

On jim řekl: "Nevymáhejte víc, než máte nařizeno." Tárali se ho i vojáci: "A co máme dělat my?"

Řekl jim: "Nikomu nečistěte násilí, nikoho nevydírějte, spokojte se se svým žoldem."

Lidé byli plni očekávání a všichni ve svých myslích uvažovali o Janovi, není-li on snad Mesiáš. Na to Jan všem řekl: "Já vás křtím vodou. Přichází však silnější než já; ajezem ani hoden, abych rozvázal řemínek jeho obuvi; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. Lopata jest v jeho ruce, aby pročištil svůj mlát a pšenici shromáždil do své výpy; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným."

A ještě mnohým jiným způsobem napomínal lid a přitahoval k radostnou světu.

Hodnotný dárek k Vánocům Medaile Presidenta Havla President Havel Medal

Dovolujeme si Vám nabídnout pamětní medaili s prezidentem Václavem Havlem a motivem Prahy (rub) ve zvláštní, omezené a číslované sérii. Medaile je vyrobena Kremnickou mincovnou na paměť československé „sametové revoluce“ v roce 1989 a autorizována kanceláří prezidenta. Medaile je velikosti stříbrného dolaru (průměr 1 1/2 palce), s vysoce leštěným, posříbřeným povrchem. Omezené množství medailí je k dispozici v ceně \$ 21.95 plus \$3.00 za poštovné.

Objednávky a žádosti o další informace posílejte na adresu:

Images Inc.
13215 N.E. 123rd Str. 331
Kirkland, WA 98034

Tomáš Špidlík

Modlitba Ježíšova

Dějiny

„Vroucně vzývej Pána: „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným! Dělej to neustále: v kostele, doma, na cestě, při práci i odpočinku, na lůžku; jedním slovem — do chvíle, kdy otevřeš oči, až do okamžiku, kdy je zavřeš; jako když vystavíš něco slunci, tak podobně je to i s tou modlitbou, neboť v ní jsme před tváří Pána, který je sluncem duchovního světa.“

Když Theofan Zatvornik dával tuto radu, jen opakoval učení starce Eilemona a ostatních autorů, uvedených ve Filokalii o Ježíšově modlitbě (či spíše o modlitbě k Ježíšovi).

Říká se, že tato invokace je velmi stará (podle zbožného mínění ji konala už sama Panna Marie) a její stopy nacházíme v pátem století. Je jisté, že invokace, tak jak ji známe dnes, totiž ustálená v dosti přesné formě a doprovázená určitou „psychofyzickou“ technikou, byla chválena a doporučena athoskými hesychasty od 14. století. Centurie Ignáce Xanthopulského je velmi zdůrazňuje a vyzdvihují. Tam se už rozlišuje dvojitý pohyb, a návrat k sobě v části druhé. K tomuto dvojímu pohybu musíme připojit rytmus dýchání. Důležité je, že Centurie staví modlitbu do celého kontextu askese: nelze dosáhnout hesychie (vznitřního pokoje) bez praxe dobrých skutků.

Z Athosu pronikla Ježíšova modlitba brzy na slovenský Východ. Nil Sorský († 1508) ji propaguje mezi mnichy za Volhou a mluví o ní ve své řeholi. Ale i velký antagonista a odpůrce hesychasmu, Josef z Volokolamsku, ji znal a také doporučoval alespoň jako střelnou modlitbu pro ty, kteří neumějí číst žalmy. Velkou popularitu v Rusku získala koncem 18. století.

Na počátku 18. století se objevuje v řecké církvi duchovní probuzení. Makarios, korintský biskup zemřelý později jako cremita na Chiu (1731-1805), a Nikodém z Naxu, nazývaný také Hegiorita (Svatohorec — p. př.), protože byl mnichem na Svaté hoře (Athos), sehráli důležitou roli. Společně publikovali v Benátkách v roce 1782 Filokalii svatých bđících — kteří praktikují vnitřní bđkost nad myšlenkami, aby se patřičně modlili. Filokalie je velká antologie

o modlitbě, se zvláštním zřetelem k modlitbě hesychastické.

Přesto však vliv Filokalie v řeckém světě mimo horu Athos nebyl tak velký, jak by se očekávalo. Ale naopak silně zapůsobil v 19. století na Rusi. Paisij Veličkovskij přiravil částečný překlad pod názvem Dohrotoljubije (láska k dobru) a publikoval v Petrohradě roku 1793. Hesychastický způsob Ježíšovy modlitby zavedl mezi svými mnichy v Moldavii a na její obranu napsal *Proti odpurcům a pomlouvačům duchovní modlitby, to je modlitby Ježíšovy*.

Modlitbu praktikoval a doporučoval také starce Serafim Sárofský. Ve fragmentech svých spisů ji chválí jako vhodný prostředek ke vzbuzení dobré vůle a pro hledání světa shůry. Jeho nejstarší životopis obsahuje dodatek o 75 stranách se zajímavými úvahami o „návratu ducha do srdce“, o pocitovaném žaru a o krajním zjednodušení invokace do zbožného povzdychu „Můj Ježíši!“

Ignác Brjančaninov (†1867), věrný žák řeckých otců, výslovně říká, že dokonalost záleží ve zbožštění naší lidské přirozenosti. Zároveň připisuje velkou důležitost citům srdce. Duch svatý přebývá v nejvyšší části srdce, kde se projevuje skrytými hnutími, duchovními city. Skutečná modlitba může být jedině modlitbou srdce, kde se spojují všechny naše schopnosti podle Božího obrazu. Ale není tu nebezpečí klamně iluze, jestliže se tak spoléhá na citovou stránku? Ignác odpovídá typicky asketickým způsobem: klamná iluze je vždy produktem pýchy; jediným spolehlivým prostředkem, jak vyloučit klamně city, je tedy ozbrojit se upřímnou pokorou a říkat „Pane Ježíši Kriste, Synu Boží, smiluj se nade mnou hříšným?“

Theofan Zatvornik také brání Ježíšovu modlitbu, i když málo mluví o „fyzické metodě“. Souhlasí, že určité tělesné úsilí podporuje duchovní modlitbu: jde zejména o úsilí soustředit pozornost do srdce, udržet v určitém napětí svalstvo a nenechat se svádět citovými vjemy. Tma je užitečná, abychom se osvořovali od všemu, ale není nezbytná. Může být také užitečné sedět na nízké stoličce, zadržovat dech, modlit se ve vzpřímené poloze, abychom udrželi srdce v bđlosti, ale nakonec přidává: „At' každý dělá to, co mu vyhovuje nejlépe!“

Západ poznal Filokalii a Ježíšovu modlitbu z mnohých překladů, zejména ruských —

Rozhovoru ruského poutníka se svým duchovním otcem. Původ této knížky zůstává zahalen tajemstvím. Existoval poutník skutečně? Nejde spíše o zbožný román, který měl podpořit Filokalii a její způsob modlitby? Je těžké na tuto otázku odpovět. Nicméně se zdá, že některé popisy svědčí o prožité duchovní zkušenosti. V každém případě vyprávění je svěží, přirozené. Živě a má i určitou literární hodnotu.

P R A X E

Podle východní tradice se každá modlitba může rozdělit do tří etap: modlitba slovní, modlitba rozumová a modlitba srdce. Proto se také v modlitbě Ježíšově rozlišují tři stupně.

První stupeň spočívá v úsilí úst neustále opakovat ustálenou formuli; podmínkou je, aby stav duše odpovídal obsahu této modlitby, aby modlitci se žil v pokoji se všemi, aby zachoval příkázání a byl čistý a pokorný. Jakožto slovní modlitba se spojuje s mnišským růžencem (rusky lestovka, vercika, čotky).

Druhá etapa začíná tehdy, když se modlitba stává rozumnou, když se veškerá pozornost ducha soustředí k obsahu modlitby. Je to velmi protě.

Ale přesto jsou dva velmi odlišné způsoby, jak chápat smysl této modlitby. Považujeme-li za hlavní druhou část „smiluj se nade mnou hříšným“, je modlitba součástí „katanických“ (kajících) modliteb, velmi častých u východních mnichů. Ale mnozí považují za podstatnou první část, vzývání Ježíšova jména. „Toto jméno“, říká s nadšením N. Gorodetski, se může stát klíčem k mystice, můžeme snad zde mluvit o kněžství všech věřících. Ve spojení s naším Veleknězem vzýváme Ducha: Učiň, aby se má modlitba stala svátostí“.

Výlučné upnutí zbožnosti na Ježíšovo jméno vedlo některé ruské mnichy žijící na Athosu koncem 19. a začátkem 20. století k přehánění. Takzvaní onomolatoi (uctívači jména) tvrdili, že prý Ježíšovo jméno vyjadřuje Boží podstatu či dokonce je samotným božstvím. Byli odsouzeni cařihradským patriarchou i ruským synodem: více než 10 000 ruských mnichů se vrátilo do vlasti a podrobilo se.

Příležitost k nové diskusi dal mnich Hilarion, zakladatel nového Athosu na Kavkaze (kolem roku 1892), který popsal své zkušenosti dvacetiletého poustevnického života v horách. Druhé vydání nese název Na kavkazských horách. Rozmluva s Bohem skrze poustev-

níků o vnitřní jednotě Ježíše Krista a duchovní aktivitě moderních poustevníků.

Chvalořeč na Ježíšovu modlitbu obsahuje dvojnásobně výrazy: „Když vyzýváš Pána, jméno Ježíše Krista jako by se vtělilo a člověk ve svém nitru chápe totožnost Pána a jeho jméno a to tak, že nelze jedno od druhého rozlišit“.

Do tohoto sporu zasáhl i slavný teolog Sergej Bulgakov. Nechce identifikovat jméno s osobou, ale přece jen touží dát jménu Ježíš kvazisakramentální význam; tuto mystickou teologii jména staví proti „scholastickému nominalismu“ a „pojmovému racionalismu“. A tak podle něho jádrem Ježíšovy modlitby je „přeslady jméno Ježíš“. „Nejenže je Bůh vyzván tímto jménem, ale on je už přítomen v tomto vyzvání. To lze samozřejmě říci o každém Božím jménu, ale především to platí o Božím a lidském jménu Ježíš, které je vlastním jménem Boha a člověka. Tedy Ježíšovo jméno přítomné v srdci člověka mu dává zbožšťující sílu, kterou jsme přijali od Vykupitele.“ Bulgakovovo učení najdeme také u Paula Evdokimova.

Tento výklad je v linii východního učení o ikonách. Jméno vyslovované ústy je jako obraz malovaný ikonografem, nebo jako každá jiná svátostina: zprostředkuje milost.

Kristova moc, i když je přítomna už v druhé etapě, zůstává ještě skrytá; není zjevná; je zde pouze předchut' její sladkosti. V tomto stadiu je ještě velmi nesnadné dosáhnout neustálé modlitby bez přerušování. Modlitba je ještě pracná, námaha převažuje nad útechou.

Přicházíme k třetímu a nejvyššímu stupni, kdy dochází k sjednocení ducha a srdce. Modlitba se uskutečňuje bez úsilí, jakoby samovolně, světlo milosti proniká a osvětluje celou hlubinu srdce. Tento stav modlitby nelze vyjádřit lidskými slovy; je to předchut' konečného stavu, kdy Bůh bude vše ve všem (1 Kor 12,6). Abychom dosáhli třetího stupně, k tomu je třeba mnoho asketického úsilí, dokonalé čistoty ducha a praxe ctností.

Ve snaze učinit snadnější a snad i kratší toto namáhavé úsilí byla vynalezena metoda či spíše psychologická pomůcka. První takový výklad se nachází ve sbírce děl Symeona Nového Teologa (†1022), v benátském vydání z r. 1790. Není však jisté, že pochází od něho, ale spíše od mnicha Nikefora (14 stol.). Zneužití této metody vysloužilo athoským mnichům přezdívku „Omfaloskopové“. Nejlepší asketové pochopili nebezpečí této techniky a přesto ji v pods-

tatě chválí.

V Dialogu o Ježíšově modlitbě je slavný Nikeforův text podán takto: „Uchyl se na tiché místo, kde budeš sám, posad se někde v rohu místnosti, zavři dveře, ztiš svého ducha, odlož všechno časné a marné, vousy polož na prsa a na krátkou chvíli zadrž dech; duchem se přenes do srdce, k němu také obrát' i své tělesné oči a v srdci udržuj svého ducha; hledej místo, kde se srdce nalézá, aby svůj duch byl dokonale přítomen. Na počátku se setkáš s temnotou a nic nepocítíš, ale pak, bude-li pokračovat v této pracné pozornosti, nalezněš nečekané štěstí. Duch, bude-li se takto cvičit, nalezně místo srdce a velmi rychle spatří, co nikdy neviděl, spatří sebe naplněného světlem, dobrymi myšlenkami a úsudky. Od této chvíle jakákoli špatná myšlenka bude zahnána a zničena Ježíšovým jménem, a to ještě před tím, než by mohla vejít do srdce. Stačí říkat: „Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou! Tak také lidský duch začne mít nenávisť a odpor vůči d'áblu, bude proti němu stále bojovat, vzbouří se proti němu s hněvem celé své bytosti, vyžene ho a bude pronásledovat, až ho zničí úplně. Ostatní přijde potom, to s Boží pomocí poznáš později v osobní zkušenosti, když budeš pozorný k svému srdci a budeš střežit v sobě Ježíše, to znamená modlitbu: „Pane Ježíši Kriste, smiluj se nade mnou!“

Zhodnocení

V posledních letech bylo o Ježíšově modlitbě mnoho napsáno. Někteří jsou spíše zdrženliví v hodnocení jejího skutečného významu. Považují ji za jednu z mnoha střelných modliteb, které jsou pro duchovní život vždy užitečné; nic víc. Není dobré omezovat svobodu ducha tím, že se přilíš preferuje jedna formule. At' každý spíše hledá to, co lépe vyhovuje jeho vnitřní dispozici! V tomto smyslu Theofan Zatvorník radil, abychom si z této vznešené modlitby nedělali „talisman“, jako by sama sebou mohla mít zázračnou moc bez nutné přípravy srdce. Můžeme dodat, že Serafin Sárofský udělal změnu: odpoledne se modlil ekvivalentní modlitbu ke cti matky Boží.

Přesto však ti, kteří mají výhrady, musí připustit, že Ježíšova modlitba soustředí ducha na základní skutečnosti našeho vztahu k Bohu; podle slavného díla anglické mystiky Oblak nevědění to je živá Boží přítomnost a pocit vlastní hříšnosti.

Časté a stále opakování vytváří, podle psychologických zákonů, duševní stav, stálou dis-

pozici, která se neztrácí při jakékoli vnější činnosti člověka. Jak říkají autoři, naše city jsou takto sjednoceny a přivedeny k tomu, aby se usadily v srdci. Neměli bychom mít zásadní těžkosti, když lidským slovům pronášeným v modlitbě přisuzujeme určitou posvátnou hodnotu, tím spíše, že jde o jméno Spasitele, které podle společné tradice má moc zahánět demony.

Někteří naopak jsou skeptičtí, pokud jde o „fyzickou metodu“, „křesťanskou jógu“, a obávají se, že by se tak otevřela cesta mnoha deviacím a podivnostem. Tato obava není neodůvodněná a všichni vážní autoři, kteří mluvili o Ježíšově modlitbě, se tím znepokojovali. Theofan Zatvorník také radí, abychom se bránili klamné iluzi. Někdy toto cvičení působí účinky, které se zdají být duchovní: pocítíme oblažující žár, útechu a radost, které jsou výsledkem fyzické metody. Samotné sobě to není nic špatného; ale může se to stát klamnou iluzí pro ty, kteří jsou nezkušení a kteří se snad i násilně snaží přeměnit v nadpřirozenou útechu jev, který má čistě přirozenou příčinu. To by mohlo evidentně vyvolat těžké omly. Proto podle Theofana nemůžeme k této modlitbě radit bez zkušeného vedení a kontroly duchovního otce. Ale pouhá obava z uchýlení nemůže být dostatečným důvodem pro to, abychom zavrhlí, co je v ní pozitivního. V tomto bodě bylo v těchto posledních letech učiněno několik zkušeností. Zůstává jediné skutečné, nep-

řekonatelné nebezpečí, a autoři stále varují, abychom se ho střezili: touha po duchovních útechách bez praxe ctností; taková touha by mohla vést pouze k poblouznění, k určitěmu druhu duchovní schizofrenie. „Modlitba — čteme v Dialogích o Ježíšově modlitbě — je záležitostí celého života“. K vnější praxi života podle příkazání je nutno připojit čistotu ducha, neboť podmínky pro dokonalou modlitbu jsou tři: „první je zřeknutí se všeho, dobrého i zlého (co by mohlo rozptylovat během modlitby), druhou podmínkou je čistě svědomí bez výčitek; třetí je dokonalá nepřítomnost vášní, aby duch nebyl strhován náklonností k něčemu, co patří k tomuto světu.“

Podle Jana Kronštadtského je třeba pravdivosti, abychom mohli říkat: „Ježíši, smiluj se nade mnou hříšným!“ Práva je základ i forma všeho, co bylo stvořeno, at' je tedy pravda základem tvých vnějších i vnitřních činů a at' je především základem tvé modlitby. „S modlitbou plnou víry je radost žít.“

Jedině tehdy, když je člověk dokonale ovládnut Duchem svatým, když je čistý, pokorný a obrazem Spasitele, jediné tehdy se modlitba s ním ztotožňuje, jak to říká Theofan Zatvorník: „Všichni se sice modlíme, ale je ještě jedna modlitba, která strhne za sebou celé nitro člověka. Jedině ten, kdo to zakusil, ví co je to modlitba“.

T. Spidlik, *Les grands mystiques russes. Nouvelle cité, Paris 1979. 269-281. Převzato z TT 6 (samizdat).*

Máme velký výběr importovaného zboží z Československa a jiných evropských zemí

Líšt'álové sklo, keramiku, granátové šperky, panenky, kuchyňské potřeby, koření, bylinky, cukrovinky, šátky na hlavu, pentle na kroje, kapesníky, české knihy, rekordy a kazety, slovníky a učebnice. Sweatshirts a T-shirts s českým znakem, české a americké vlajky a špendlíky.

Blahopřání v řeči české, slovenské, anglické, polské, německé a italské. Zboží je možno koupit na kredit karty VISA a Master Card.

Přijďte, rádi Vás obsloužíme!
Máme nové katalogy na knihy, rekordy, kazety, video a léčivé bylinky, vyžádejte si je!

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Čermák Road • Berwyn, IL 60402

☎ (708) 484-3459

Obchodní hodiny

Pondělí - pátek 9:30 ráno do 6:00 večer

V sobotu od 9:00 ráno do 6:00 večer

V neděli zavřeno

(Pokračování ze str. 3)

známým s autem? svatyní „14 Heiligen“ (Čtrnácti svatých pomocníků). Ve Vídni kromě svatého Štěpána zašel i do císařské hrobky pomodlit se u rakve poslední české královny. choti JCKM Karla III. blahé paměti, která tam byla ozdobena kyticí lilíí (*9.5.1892 - † 14.3.1989) a na Boží Hod Svatoúšní byl na české Mši svaté, sloužené ndp. dr. Horákem u P.M. am Gestade (u schodiště), kde býval svatý český Redemptorista, sv. Klement Dvořák-Hofbaue., CSsR. Poslední dva dny byl br. Rutar v okolí Frankfurtu n/M. Jednak shlédnout Mohuč (Mainz) s velkolepou katedrálou a jednak se setkat se svými německými přáteli. Byl pozván, aby pňjal pohostinství rodiny nejmladší dcery básníka Stefana Adrese, jehož některé básně Rutar přeložil do angličtiny. Zúčastnil se i večírku a diskutoval s hosty včetně dvou univ. profesorů o situaci v ČSFR. Před odletem navštívil ještě frankfurtský „Römer“ a Goethův rodný dům.

Na sv. Hostyně se setkal s hýv. jezuitským provinciálem ndp. J. Pavlíkem, jenž tam měl Mši svatou, a stará se tam o jezuitské učiliště. Prof. Rutar se snažil projít trasy u křížových cest, kde mají být základy prastaré kaple (dle Dr. Krajčí se zbytky baptisteria, což bude snad jednou prozkoumáno), a tam, kde byl prastarý val. V Holešově jej zaujal chrám, v němž byl farářem bl. mučedník Jan Sarkander, věrně vyobrazený na jedné korouhvi. (Promluvil tam taky na pozvání v jedné septimě a kvartě na gymnáziu o USA).

Na Moravě panuje přesvědčení, že snad při příští návštěvě by mohl sv. Otec bl. Jana kanonizovat.

Česká dobročinná a literární společnost, která je majitelkou Národní budovy v New Yorku, konala dne 4. prosince 1991 volební schůzi delegátů svých členských organizací, na které byli zvoleni tito členové předsednictva:

Dr. Vladimír Dostál - prezident
Elsie Gregorová - 1. vice-presidentka
Miloš Vobořil - 2. vice-president
Vojtěch Jerábek - jednatel
Jan Babinec - finanční tajemník
Jiřina Šilhanová - pokladní
a členové sboru důvěrníků:
Dr. Vilém Brzorád
Frank Kubernát
Pavel Kutíl
Mojmír Otýpka
Jan H. Pokorný

OBRANA PRAVDY PADNI KOMU PADNI

Nad knihami Antonina
Kratochvíla

Překrucování minulosti je jednou z českých mizerií a táhne se od Palackého a jeho předchůdců až po dnešek. Vládnoucí skupina si minulé děje upravuje vždy tak, aby se její režim jevil jako logické a zákonitě dovršení českých dějin. V tom se příliš neliší Masaryk a Husák, Beneš a Gottwald. Havel není výjimkou. Nejoblíbenější náměty oficiální propagandy: husitství, baroko národní obrození, první republika.

A také ovšem padesátá léta. Nejprve se toto období jevílo režimní propagandě jako dovršení vítězství pracující třídy, později se začaly zvolna a opatrně připouštět deformace socialistického humanismu. Připustily se dokonce oběti, a těmi nebyl nikdo jiný než strůjci únorového puče 1948: Slánský, Šling, Clementis a další. Režimní propaganda však přišla brzy na to, že je nejen obtížné, ale zcela nemožné stylizovat Rudolfa Slánského jako hrdinu českého socialistického národa. Slánský a jeho společníci byli rehabilitováni a zmizeli, jako musela zmizet celá padesátá léta. Do tohoto období deformací se ani dnes nemá a nechce píchat. Z vosího hnízda by vyletěly nepřijemné zvěsti. Nebyly to sice nejpevnější sloupky stalinismu, ale tato druhá a třetí garnitura bolševismu měla rovněž významný podíl na událostech. Bud' jak bud', je i teď nutné, aby z životopisů lidí, jako je Dubček, Dienstbier, Čalfa, Přečan a desítky dalších, padesátá léta zmizela.

Je zásluhou dr. Antonína Kratochvíla, docenta Masarykovy univerzity v Brně, že se padesátá léta znovu dostávají na pořad aktuální diskuse. Kratochvíl pracoval skoro čtyři desetiletí let ve výzkumném oddělení rozhlasové stanice Svobodná Evropa v Mnichově a nashromáždil rozsáhlý a nenahraditelný materiál, který byl podkladem řady jeho publikací, vycházejících nejprve v exilu a nyní také v České republice.

Jsou to — i pro část představitelů dnešního českého a federálního režimu — nepřijemné skutečnosti, které Kratochvíl připomíná, a není divu, že někteří představitelé nemají rádi exil. Demokratický exil má dlouhou a daleko sahající paměť.

Kratochvílovou nejvýznamnější práci o padesátých letech jsou tři sborníky dokumentů Žaluji I.-III. (Stalinská justice v Československu, Vrátil slovo umlčeným a Cesta k Sionu), které obsahují skoro celou škálu bolševického teroru proti nekomunistické většině národa, zejména proti inteligenci a spisovatelům, katolické církvi, českému venkovu a jiným možným ohniskům opozice. V Praze vyšla tato práce ve třech vázaných svazcích a ve velkém nákladu v nakladatelství Dolmen. Nemusím snad zdůrazňovat, že se tak stalo za souhlasného mlčení levicového a liberálního tisku, rozhlasu a televize.

Jako doplněk těchto tří dokumentárních svazků vydal Kratochvíl v exilu německé pojednání o vysokoškolské politice komunistického režimu v padesátých letech a dvě řekli bychom literární přílohy k dokumentaci Žaluji. Jsou to sborník Básníci ve stínu šibenice

a antologie prací básníků Zdeňka Rotkrla, Václava Renče a Josefa Pavlice Via dolorosa. Poslední z těchto knih vyšla nejprve před lety u Škvoreckých v Kanadě a nedávno v nakladatelství Petrov v Brně. Kratochvíl tu připomíná osudy tří velkých českých básníků, jejichž tvorba se jaksi nehodí ani dnešnímu českému a československému režimu. Jejich pouhá jména vyvolávají otázky, které by mohly být i dnešním českým spisovatelům nepřijemné. Kdo se zastal vězněných? Kdo volal po nejpřísnějších trestech?

Via dolorosa je však především čítankou velké poezie a svůj úkol splní nejlíp tehdy, když bude vést čtenáře k celému dílu těchto a dalších vězněných spisovatelů. V době uvolnění kolem roku 1968 mohl Josef Palivec navštívit svou nevlastní dceru, provdanou za syna skladatele Igora Stravinského v Ženevě, a Václav Renč se mohl na chvíli zastavit v Mnichově. Oba mi zdůrazňovali — Palivec v dopise, Renč v delším rozhovoru — že všem, kteří jim ublížili, už dávno oba odpustili. Odpuštění však neznamená zapomenout a historik a literární historik nemohou odpuštění tak, že by krutou pravdu přeskočili jako se dodnes přeskakují padesátá léta.

Knihami o padesátých letech není dílo Antonína Kratochvíla vyčerpáno. Jeho první a celoživotní láskou je české literární baroko, o němž vedle exilové literatury přednáší nyní v Brně a také na pedagogické fakultě v Plzni. Ve výtvarném baroku jsme tak trochu žili už v Brně, pak v Bavorsku, v Mnichově, v Salcburku, jako turisté a poutníci v Římě a v Itálii. Všude jako by to byl odlesk ztraceného domova, jako vzpomínka na zašlé mládí. Kratochvíl se soustředil na zapomínané a později komunistickým režimem potlačované a překrucované české literární baroko. Autorovým úmyslem je osvětlit temno, které si nevymysleli komunisté, ale uchoťně převzali od Aloise Jiráska. Kratochvílové knihy Das Böhmische Barock (Erasmus-Grasser Verlag, Mnichov 1989) a Oheň baroka (nakladatelství Cesta, Brno 1991) jsou zdařilým pokusem ukázat, že v době jiráskovského a bolševického „temna“ hořely ohně a svítila světla, které předznamenávaly budoucnost. Právě tak jako je poezie — také Rotkrla, Renčova a Palivcova — stále hudební.

Jaroslav Dresler
Mnichov 1991
Nový život 1991

Zemřel ing. Ladislav Krátký

Kde 27. listopadu zemřel v kalifornském městě Laguna Hills, ing. Ladislav Krátký, obětavý krajaňský pracovník, a spoluzakladatel místní skupiny Společnosti pro vědy a umění v Los Angeles. Narodil se 6. září 1901 ve Strakonici. Vystudoval Vysokou školu obchodní. Nejdříve pracoval v Živnostenské bance v Praze až do bankovní stávky v r. 1921. Záhy na to přešel do služeb čs. cukrovarnického průmyslu, jako ekonom. Působil též publicisticky, psal články odborného obsahu, jako jeden z předních znalců průmyslové výroby cukru. Byl členem poslední správní rady a vydavatelstva Národních listů, jejichž zakladatelem byl přední český politik JUDr. Julius Grégr.

Po válce, v roce 1945 vedl akci proti znárodnění pojišťovnic a pensijních cukrovarnických organizací, jež vládly vysokými finančními a majetkovými fondy. V roce 1946 byl jmenován, přes protest komunistického ministra vnitra obchodním radou čs. velvyslanectví v Londýně a vládním delegátem v různých mezinárodních hospodářských organizacích. Tehdy studoval též na londýnské univerzitě. Po komunistickém puči v únoru 1948 na své funkce rezignoval. Byl jedním z prvních členů Rady Svobodného Československa.

Po přechodném působení v Kanadě od roku 1949 pracoval pak v několika jihoamerických zemích, a v Uruguayi byl dokonce ředitelem cukrovaru. V roce 1957 emigroval do Spojených států. Nejdříve si doplnil americká studia, a pak pracoval v různých finančních podnicích až do roku 1977, kdy odešel do penze.

Působil v různých krajaňských spolecích, především Společnosti pro vědy a umění, spoluzakládal SVU v Los Angeles, byl jejím dlouholetým oblastním jednatelem, pak pokladníkem a předsedou. R. 1980 napsal a vydal publikaci s názvem C 12 H 22 O 11, Sacharosa (chemická značka cukru). R. 1984 publikaci „Habeat sua fata“ r. 1987 knihu „Podivuhodné přátelství“. Do češtiny přeložil anglickou knihu Jana Filipka: „Ve stínu šibenice“. Dožil se devadesátilet, a do konce svého života byl činný. Účastnil se též uvítání čs. prezidenta Václava Havla při jeho nedávné návštěvě Los Angeles.

Jožka Pejskar

Start v pravé poledne

Rukavice hozená
do nedávna monopolního
čs. rozhlasu

S písničkou z klasické americké filmové kovbojky „V pravé poledne“ se v neděli ve 12 hodin přihlásila o slovo soukromá rozhlasová stanice Radio Brno. Vysílá stereofonně čtyřadvacet hodin denně a je první svého druhu na Moravě.

Na rozdíl od státního rozhlasu, jehož pouhé brněnské studio představuje pořádný kolos, tato rozhlasová stanice působí ve dvou větších místnostech a konečný počet jejích pracovníků by neměl překročit desítky. To by však nemělo znamenat, že se tato skutečnost negativně odrazí na kvalitě.

Dokladem profesionálního přístupu k problému jsou například technické parametry vysílače. Studio i vysílač se nacházejí v budově Výzkumného ústavu geologického inženýrství v Brně-Lesné. Ta je 320 metrů nad mořem. Sám objekt má výšku 32 m a konstrukce stožáru pro antény dalších 10 m. Vezmeme-li v úvahu polohu vysílače v souvislosti s jeho výkonem, signál je slyšitelný v trojúhelníku především jižně od Brna až do vzdálenosti 60 až 80 kilometrů, to znamená po rakouské hranici.

Programová skladba zahrnuje hudbu, zpravodajský a informační servis, vstupy od zpravodajů v terénu a reklamní a sponzorované pořady. Formoval nás redaktor stanice Igor Snopek. „Prioritu budou mít zprávy z Brna. Majitelem stanice je ing. Zdeněk Valec, CSc., jehož firma působí v oborech technické akustiky, automatizace a elektroniky a dále ve stavebnictví.

(Rovnost 7.10.91)

P.S. Jak to vyhlíží, dojde v ČSFR brzy i k založení privátních TV stanic.

Hodíáte ztrávit letošní zimu na Floridě?

K okamžitému pronajmutí na celou dobu Vašeho pobytu mám prostorný sezonní byt ve velkém domě s veškerým zařízením a pohodlím: soukromé koupaliště a tenisový kurt (clay court) deset minut od mořské pláže, 50 mil od města North Miami. Měsíční nájem: \$975,00. Vojete kdykoliv (407)496-4186.

VYUŽÍTE ZLAVNĚNÉ OKRUŽNÉ CESTY DO EUROPY

Vienne	\$ 650,00	Praha	\$ 810,00
Frankfurt	\$ 580,00	Mnich	\$ 580,00
Warsawa	\$ 810,00	Rím	\$ 620,00

TUZEX, zasielame vianocne potraviny balicky, automobily, a domace potreby.

NOVINKA, pozvite Vasich znamych z Ceskoslovenska od 4. maja 1992 priamo z Bratislavy a Prahy do Chicaga a taktiez z Chicaga do Ceskoslovenska na CZECHOSLOVAK AIRLINES

O ďalšie výhodné ceny do iných domáciach a zahraničných miest sa obráťte na pani Dagmar

Metropolitan Travel Agency
7034 West Cermak Rd., Berwyn, IL 60640
(708) 795 - 4990
Infor: 1-800-794-9655
Majiteľ: Michal Kaplan

Podnikatelská omezení pro ministry

Soubor zásad, kterými se do budoucna budou řídit ministři a do státních funkcí jmenování úředníci a další vysocí činitelé státní správy, schválila na včerejším zasedání vláda České republiky.

Jde o striktní omezení jejich činnosti v podnikání v rámci velké privatizace a v dalších podnikatelských aktivitách, kde může docházet ke střetům soukromých zájmů se zájmy státu. Do této komplikované sféry se pustila česká vláda jako první ve staré. Preventivní charakter vyřízení podtrhl na tiskové konferenci místopředseda vlády CR Jan Stráský. V kupónové privatizaci má být např. požádána Česká národní rada, aby vytvořila komisi poslanců, již ministři své kupóny předají a která je umístí za ně. Dobrovolné rozhodnutí členů vlády se nevztahuje (ani právně nemůže) na jejich rodiny, což poněkud zabraňuje pro únik kvalifikovaných informací zpochybňuje.

Vláda prohlásila, že i do budoucna se, stejně jako by to měli učinit i další vedoucí úředníci státní správy, zdrží jakékoliv účasti na výdělečné činnosti nebo soukromého podnikání s výjimkou vědecké, publicistické, literární či umělecké práce. Pokud pracovníci ministerstev dosud podnikají v rozporu se zájmy státní správy, budou vyzváni k ukončení podnikání.

Konkrétní příklady z transakcí při nákupu léků a zahraničení lékařské techniky uvedl ministr zdravotnictví Martin Bojar. Hovořil o statistických provizích a slušných procentech na zisku, jimiž si vylepšují finanční situaci někteří představitelé a úředníci v jeho resortu.

Jakými způsoby bude možno státním úředníkům kompenzovat omezení v podnikání? Především se připravuje status, který posílí jejich postavení jak společenské, tak hmotné. Uvažuje se o obnovení definitivy, známé před válkou; zlepšovat se mají platové i sociální jistoty.

(Hospodářské noviny 3.10.91)

Pravidelné české boboslužby jsou každou sobotu v 6:15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské v Ciceru, IL. • 2414 S. 61st. Ave.

Čtyři umělé ledviny

Pomáhá také našemu zdravotnictví — Dětská nemocnice se špičkovými přístroji — Umělých ledvin třeba stále více — Poděkování z brněnské radnice.

Pana Votrubu znají snad všichni motoristé brněnského regionu, kteří by projížděli Ochozí. Před vyhlášeným hostincem jeho jména zde se stále kupí fronty zaparkovaných automobilů, jejichž řidiči se touží naobědvat právě v této vyhlášené kuchyni.

Pan Tony Votruba žije v Mnichově, kde 22 roků vaří a prodává pivo, vlastní dva hostince, ale zabývá se i obchodní a konzultační činností se svou bývalou vlastí. Přes gastronomii získal styky, jejichž prostřednictvím může Československu poskytovat také různé druhy pomoci. Prodal k nám už několik pekárna a od 1. srpna je i podnikatelem firmy ATEST, vzniklé z části Krajanského střediska státní památkové péče v Brně, která renovuje cenné památkové objekty, jako některé ambasády, v současné době Vranov a částečně i Rudolfinum v Praze.

Když navštívil v uplynulém roce pan Votruba Brno, zjistil zde katastrofální stav jeho zdravotnictví. A rozhodl se opět pomoci. V těchto dnech daroval brněnským nemocnicím čtyři umělé ledviny, zánovní přístroje z Frankfurtu n. Mohanem

švédské firmy TAMBRO. Cena jedné z nich se pohybuje v hodnotě 40 až 65 tisíc marek. Je to už jeho druhý dar tohoto druhu po loňských dvou umělých ledvinách pro zdejší dětskou nemocnici. Přímým jednáním na českém ministerstvu zdravotnictví dává rovněž popudy k tomu, aby se stav brněnských nemocnic zlepšil. Několik lékařů z Brna pozval na exkurze různých nemocnic v Německu. Šedesátí lékařů umožnil pozvat nejnovější nemocnici v Bavorsku.

Na základě jeho pomoci tak dnes již Brno vlastní minimální počet umělých ledvin, který může zajistit v akutních případech otravy ap. přežití pacientů. Optimální číslo potřebných umělých ledvin je však samozřejmě vyšší. Zatím se např. mohou poskytovat jen pacientům do 60 let, přičemž využít by jich mohli i mnozí starší; do svízelné situace by se také mohla opět dostat bohumická nemocnice při opakovaném případu sedmi vězňů...

Když brněnská radnice děkovala panu Votrubovi za jeho ušlechtilý čin, zeptali jsme se ho i na jeho další plány v Československu spojené s jeho původním povoláním. „Ano, chtěl bych se tady znovu angažovat také v gastronomii“, řekl nám. „Představuji si zavedení menšího pivovárku, s malým pekárstvím a řeznictvím, tak zhruba pro 500-600 míst — samozřejmě za normální ceny!“ (Moravskoslezská Orlice 33/91)

moldau restaurant

czech - american cooking

9310 W. OGDEN AVENUE
BROOKFIELD, ILLINOIS 60513

708 - 485 - 8717

Open Daily

11 A.M. - 9 P.M.

Closed Wednesday

MARKETA VANČEK

REFLEX

Nejčtenější 60-ti stránkový týdeník,
který nepoučuje, nýbrž informuje.

\$34.80 (pers. /bus. cheque or M/O) Vám zaplatí
předplatné dvanácti REFLEXU
(air mail from Prague & tax incl.)
& časopis Křížovky zdarma.

ČSReflex

1652 Mountbatten Pl.
Victoria, B.C., Canada V8S 5J9

Slunná Florida

Krajanská firma v subtropickém Port Charlotte
Vám pomůže s koupi pozemků, domků, condominiumů
s podnájmy a stavbou nového domu. Jsme v Port Charlotte
od roku 1975.

Milo Karpíšek, Broker/Builder

P.O. Box 455

Murdock, FL. 33938

Tel.: 813-743-8900

Fax: 813-629-4277

ČESKO-ANGLICKÝ SLOVNÍK IDIOMŮ

a ustálených rčení obrazných, metaforických a lidových

O potřebě dvoujazyčného slovníku české idiomatiky a frazeologie není třeba mnoho slov. Dosud jsme jej v naší lingvistické literatuře bolesně postrádali. Je to první dílo tohoto druhu a zejména pro emigranty je důležité přímo existenčně - pomůže zapojit se dříve do společenského života a překonat pocit izolace a odcizení, vznikající v důsledku nedostatečné znalosti jazyka.

Prof. Dr. V. M. Fic

Z předmluvy prof. Dr. Měšťana: „...v praktické výuce jazyka se „slovička“ stále více ztrácejí z jazykových kursů... místo jednotlivých výrazů se učí z paměti ustáleným rčením... Bez idiomatičeských slovníků je ovšem takový proces nemožný.“

Z dopisu čtenáře: „...předem děkuji za zaslání slovníku česko-anglických idiomů... Váš slovník je velmi přínosnou prací. Jsem přesvědčen, že bude v budoucnu citován mnoha autory anglicko-českých a česko-anglických slovníků. Ze takový slovník vznikl v emigraci, je o to tižasnější. Vřelě díky za Vaši obětavou práci. Hubert Bukáček.“

Cena slovníku je 41,00 CA dolarů, v USA 40,00 dolarů US, včetně poštovného. Knihu obdržíte obrátem po zaslání money order na adresu: Břetislav Kroulík, 30 Teesdale Place # 2008, Scarborough, Ontario, Canada M1L 1L2

Nová krajanská restaurace

„u Rašků“

v Bensenville, IL.

Najíte se u Janičky jako doma u maminky.

- Pečená kachna
- Vepřové
- Uzené
- Řízky
- Knedlíky, zeli, saukraut

Otevřeno 7 dní v týdnu - DJ v pátek a v sobotu
do 2.00 AM.

10% sleva pro seniory

GOLDEN PRAGUE

Dříve Bayberry's

118 E. Green Street, Bensenville

(708) 766-5454 nebo 766-5455

Washington Ve dnech 2. - 4. prosince byli šijitskými teroristickými organizacemi, pracujícími pro Irán, postupně propuštěni na svobodu tři poslední Američané, držení v Libanonu v zajetí. Byli to Joseph Cicippio, 61-letý, bývalý kontrolor na Americké univerzitě v Bejrútu, 52-letý Alan Steen, bývalý profesor na téže univerzitě, a 44-letý US žurnalista Terry Anderson, unesený 16. března 1985 z tenisového dvorce a nejdříve držený v zajetí.

Ačkoliv všichni byli občas podrobeni trýznění a krutému zacházení, trvalé šoky na zdraví utrpěl pouze Alann Steen, udeřený do hlavy tupým předmětem. Tím utrpěl „trvalou neurologickou škodu“. Všichni měli v době svého zajetí téměř stále zavázané oči, anebo byli drženi v místnosti bez světla a byli řetězy přivázaní ke zdi. V zajetí dosud zůstávají dva Němci, protože v německých vězeních jsou drženi někteří iránské teroristé; o jednom uneseném Italoovi se předpokládá, že je mrtev. Tři američtí zajatci byli svými vězňáky zavražděni. Cizí diplomaté říkají, že Irán a jeho šijitské teroristé si uvědomili, že unášením a držením cizích rukojmí nicého nedosáhnou. Iránu prý nyní také záleží na tom, aby obdržel ze západu ekonomickou výpomoc; proto dává přednost pragmatismu a pro-iránským šijitským teroristům: v Libanonu dal pokyn, aby západní zajatce propustili. Iránské šiji té tvrdí, že stále považují Spojené státy za „velkého satana“ a spíše usilují o sblížení s Evropou, od které čekají dostatečnou ekonomickou výpomoc. Ve Washingtoně prezident Bush 5. prosince projevil své uspokojení nad propuštěním posledních Američanů pro-iránskými teroristy, avšak dodal, že „ošklivá kapitola US zajatců ještě není plně u konce“, a že USA a Irán se dosud neshodli na uzavření normálních vztahů. Irán také prý musí vrátit pozůstatky dvou Američanů, Williama Higginse a Williama Buckleyho, kteří byli zavražděni v době svého zajetí. Podplukovník Higgins sloužil v mírové armádě

OSN a Buckley byl přednostou místního úřadu CIA v Bejrútu. Předtím Spojené státy daly několikrát na jevo, že by zlepšily své vztahy s Iránem pouze za dvou podmínek: pro-iránské teroristé propustí všechny své západní zajatce a Irán přestane ihned sponzorovat teroristické skupiny.

Washington — Zatím co arabské delegace, zastupující Sýrii, Libanon a Jordánsko s Palestinci, se podle US plánu dostavily 4. prosince do Washingtonu pro zahájení mírových jednání, Izrael se tam nedostavil; prý tam pošle své delegáty teprve na den 9. prosince, až bude na tuto schůzi náležitě připraven. Arabové proto zase odmítli přijmout toto nové datum, aby se nezdálo, že ustoupili před Izraelem; Palestinci je nechťli přijmout ze sentimentálních důvodů, protože na ten den připadalo 4. výročí začátku intifády, palestinského povstání proti izraelské kontrole jejich území, které je nyní považováno za národní svátek Palestinců.

Dne 6. prosince mluvčí izraelské vlády Benjamin Netanyahu oznámil v New Yorku, že Izrael se chce dostavit do Washingtonu k mírovým jednáním s Araby v pondělí 9. prosince, a že předloží arabské straně své „solidní návrhy“, které zajistí Izraeli bezpečnost a Palestincům „minimální vměšování“ ze strany Izraele do jejich záležitostí. Podle tohoto návrhu Palestinci obdrží větší kontrolu nad jejich denním životem v oborech, jako jsou zdravotnictví, zemědělství, daně, školství, obchod a soudní systém; Izrael si však nadále pro sebe rezervuje ohory vojenské bezpečnosti, zahraniční politiky, kontroly hranic a měny. Jiný mluvčí izraelské vlády řekl, že Izrael je také ochoten začít vyjednávat teprve v úterý 10. prosince, budou-li si to Palestinci přát, avšak že po dvou až třech dnech má být ve vyjednávání pokračováno na Blízkém východě. Také Palestinci ze své strany projeví své požadavky: Izrael má ustát v zakládání nových židovských usedlostí v zabraných pales-

LETEM

tinských územích a za tři roky přechodné autonomie se má dospět k dohodě o konfederaci zabraných palestinských území s Jordánskem.

Moskva — US velvyslanec v Sovětském svazu Robert Strauss prohlásil 1. prosince v Moskvě před zpravodajem US televize, že prý v Sovětském svazu situace je nyní zralá pro nový pokus o státní převrat, a že Spojené státy a jiné západní země by tedy měly zvýšit svou ekonomickou výpomoc Sovětskému svazu. Prý asi jeden milion sovětských vojáků bude nyní hledat práci, bude bez domova a bez možnosti zajistit obživu pro svou rodinu. Tím vznikne nebezpečná situace, které může využít některý vojenský demagog ke zmocnění se vlády. Američtí poplatníci prý dosud museli věnovat triliony dolarů na studenou válku; nyní by prý pro ně nejlepší investicí bylo věnovat Moskvě dalších několik bilionů dolarů pro zajištění stability v zemi.

Dne 3. prosince prezident Gorbačov naléhal na sovětské zákonodárce, aby přijali jeho návrh na nový zreformovaný, avšak sjednocený Sovětský svaz. Jinak mu prý hrozí rozpad a tím i velká katastrofa celému ostatnímu světu. Nebude-li nová smlouva o Sovětském svazu podepsána, ještě před koncem tohoto roku se raději vzdá své presidentské funkce a odstoupí. Také prý může dojít k novému pokusu o státní převrat, buď od starých struktur komunistické strany, anebo ze strany „vojensko-průmyslového komplexu“. Varoval proto světové vlády před uznáním nezávislosti Ukrajiny, čímž by prý byla ohrožena samotná existence Sovětského svazu, ke škodě pro celý svět.

Prezident Boris Jelcin se 6. prosince setkal v Minsku v Bělorusii s prezidenty Bělorusie a Ukrajiny, aby s nimi jednal o vzájemných vztazích a o budoucnosti Sovětského svazu. „Bilo až do očí“, že Gorbačov nebyl na tuto schůzi pozván. Jel-

SVĚTEM

cin tam pronesl návrh, aby budoucí Sovětský svaz byl „commonwealth nezávislých republik“. Ruský prezident Jelcin má tedy nyní aspoň na čas „vrchní dohled“ nad sovětskými ministerstvy ekonomiky a financí, když 30. listopadu projevil souhlas, že Ruská federace bude platit mzdy všech vládních zaměstnanců. Státní banka Sovětského svazu totiž už neměla po ruce žádné peníze pro placení jejich mezd. Tím zároveň obdržel vrchní dozor nad všemi vládními zaměstnanci. Jeho moc tak stále více stoupá. Před třemi týdny měl sovětský rubl ještě cenu asi 3 US centů; dne 4. prosince však už měl hodnotu pouze asi jednoho centu.

Sovětské farmáře republik (Ukrajina, Bělorus, Moldavie a Kazachstán) - si podržují potraviny pro své vlastní obyvatelstvo a neposílají nic do Moskvy, kde státní obchody s nízkými cenami už jsou prázdné; na soukromém farmářském trhu sice jsou potraviny ještě k dostání, avšak za vysoké ceny, které průměrní dělníci nejsou schopni platit. Lidé čekají ve frontách na maslo a cukr celé dny. Lidé už často chodí z měst krást potraviny na venkov. Z kolektivních farem na různých místech byly hlášeny velké krádeže domácích zvířat; ovcí (nedaleko města Naryn v Kazachstánu jich prý bylo ve farmách ukradeno na 160 tisíc) - krávy, koně, prasata a telata. President Gorbačov vyzval 5. a 6. prosince farmářské republiky, aby bezodkladně poslaly do Moskvy potraviny, jichž tam je citelný nedostatek, který do dvou týdnů může dosáhnout „katastrofálních rozměrů“. Chybí všechno: maslo, maso, cukr a jedlé oleje; i chleba je nedostatek. Moskva prý může těmto republikám v odplatu nabídnout své průmyslové výrobky.

Po rozhodnutí Ukrajiny stát se nezávislou zemí vznikl velmi trnitý problém, co bude s jadernými zbraněmi, uskladněnými v tamních čtyřech republikách, v

Ruské federaci, na Ukrajině, v Bělorusii a v Kazachstánu. Mezinárodně by nebylo vítáno, aby jedna jaderná mocnost byla nahrazena čtyřmi. Sice by asi neohrožilo nebezpečí užití těchto jaderných zbraní zmíněnými republikami ani proti sobě navzájem, ani proti jiným zemím, avšak těchto zbraní by se mohli zmocnit zloději, anebo by mohly být prodány za tvrdé měny diktaturám Třetího světa či teroristickým organizacím, čímž by mezinárodní smlouva o neproliferaci jaderných zbraní pozbyla svého významu. Jak vyřešit tento problém? Boris Jelcin navrhuje, aby všechny jaderné zbraně byly přepraveny na území Ruské federace. Ukrajinský prezident Leonid Kravčuk však s tímto návrhem nesouhlasí; sám navrhuje, aby z delegátů čtyř republik, vlastních jaderné zbraně, byla utvořena vrchní komise, která by měla nad užitím těchto zbraní dohled. V přítomnosti mají tento dohled prezident Gorbačov a sovětský ministr obrany, avšak po úplné rozpadu Sovětského svazu tyto obě osoby pozbudou veškeré moci. Prezident Jelcin, Kravčuk a běloruský prezident chtěli jednat o této věci v Minsku 7. prosince. Západní vlády znovu uvažují o tom, jak Sovětský svaz zničit 16 tisíc ze svých 30 tisíc jaderných zbraní, jak to na začátku podzimní slíbil prezident Gorbačov. Jak se tento slib bude moci uskutečnit, když Sovětský svaz se rychle rozpadává? Zničení tolika zbraní by si vyžádalo aspoň doby 19 let. Kromě toho Sovětskému svazu chybějí bezpečná skladiště, kde by tyto zbraně byly uloženy před jejich zničením, aby nebyly ukradeny či prodány. Sovětské vojenské specialisté nedávno řekli skupině US senátorů na návštěvě v SSSR, že k uspěšení zničení těchto zbraní a k jejich bezpečnému uskladnění by Sovětský svaz potřeboval západní výpomoc několika bilionů dolarů. Jinak by byl bezmocný, kdyby se mezitím rozpadl. O problému sovětských nukleár-

MidAmerica Federal Savings Bank

Cicero
5900 W. Cermak
863-6700

Riverside
40 E. Burlington
442-9700

Lagrange Park
1921 E. 31st St.
579-1400

Western Springs Naperville
40 W. 47th St.
246-8990
1001 S. Washington
420-1001

5847 W. Cermak
863-1227

Clarendon Hills
55th & Holmes
325-7300

Wheaton
250 E. Roosevelt
653-4800

St. Charles
2600 E. Main St.
377-2100

9 E. Ogden Ave.
420-8000

4930 W. Cermak
656-1770

161 Canada Square East
690-4700

1308 S. Naper Blvd.
420-8400

Insured by FDIC

CLUB INTEREST

ních zbraní, o respektu lidských práv a o placení zahraničního dluhu sovětskými republikami mají ještě v tomto měsíci v Moskvě jednat Thomas Niles, asistent US státního tajemníka, a sám státní tajemník James Baker, který se setká s presidenty Kravčukem, Jelcinem a Gorbačovem. Sovětská armáda, zejména její velení, je prý sverchovaně nespokojena se současným „chaosem“ v Sovětském svazu. Vidí, že jeho ekonomie se hroutí, hladovějící lid stojí ve frontách na chléb v obavách, že brzo už nebude k dostání, různé politické směry se mezi sebou jen hašteří a nacionalistické hnutí přivádějí Sovětský svaz k rozpadu, bezzákonost, korupce a zločinnost se zmocňují celé země, všechno je v nepořádku a politické vedení není schopno řešit tyto a jiné krize, ke kterým v zemi právě dochází. Proto armáda prý ztrácí trpělivost a je skutečně nebezpečí, že se nakonec rozhodne svrhnout nynější vládu a pokusí se „zachránit zemi“. Dojde-li ke státnímu převratu proti Gorbačovovi, prý tentokrát se podaří, protože armáda bude jednotná za svým velením a Sovětský lid se postaví na její stranu. Také už tedy zase najednou „sovětský lid“ si prý přeje uchování celistvosti Sovětského svazu. Tyto podmínky neexistovaly při nezdařeném pokusu o státní převrat, který konservativní komunisté chtěli provést letos v srpnu.

Tyto ideje prý nejsou pouze nějaká šeptanda, či nejasné zvěsti z doslechu, nýbrž jsou otevřeně vyslovovány v liberálním denním tisku jako je například „Komsomolskaja Pravda“. Ve stockholmských novinách „Svenska Dagbladet“ byla právě uveřejněna krátká zpráva tohoto znění: „Rozložení s Gorbačovem. Definitivní odpojení Ukrajiny od Sovětského svazu ještě nějaká helma, pak ji drží Boris Jelcin. Kdyby nyní Gorbačov a jeho oficiální funkce náhle zmizely, asi bychom si toho ani nevšimli. Dosud jsme neviděli konec sovětského dramatu... jediná věc, která se zdá jistotou je, že Michajl Gorbačov nebude moci ovlivňovat další fáze sovětského vývoje. Jeho skutky už náležejí do dějin“. Ve Spojených státech se novináři vyslovují podobně. Teprve však budoucnost ukáže do jaké míry mají pravdu. V sobotu 7. prosince se však měli domluvit presidenti Ruska, Běloruska a Ukrajiny, že utvoří hospodářský blok společně se sídlem v Minsku a nikoliv v Moskvě.

● ● ●
Bělehrad — V minulém týdnu

federální jugoslávská armáda vyklidila své dvě základny v Záhřebě a jugoslávské loďstvo zdvihlo blokádu chorvatských přístavů při Jaderském moři s výjimkou přístavu Dubrovníku. Jinak však pokračovala ve svém ostřelování měst Osijeku, Dubrovníku a jiných měst v srbských enklávách v Chorvatsku jako jsou Ston, Zadar, Gospic, Podravka Slatina a Sunja. Američan Cyrus Vance, delegát OSN, navštívil 2. prosince srbského presidenta Slobodana Miloševiče a federálního ministra obrany Veljko Kadijeviče. Potom řekl, že příměří, uzavřené 25. listopadu pod patronací OSN, není zachováváno, a že velitelská federální armáda jej obelhává o skutečném stavu věcí. Ve svém přípisu ministru obrany z 6. prosince pretestoval proti bombardování Osijeku a Dubrovníku federální armádou. Spojené státy pak vyhlásily proti Jugoslávii ekonomické sankce, avšak zatím rozhodně odmítají uznat nezávislost Slovinska a Chorvatska, ačkoliv země Evropského společenství o tom uvažují. Dne 5. prosince Chorvat Stipe Mesić rezignoval ze své funkce předsedy federálního prezidentsví Jugoslávie, které stejně už nemá žádnou moc, protože Srbsko nedbá jeho rozhodnutí.

● ● ●
Varšava — Polský parlament schválil 6. prosince nového ministerského předsedu Polska, jmenovaného prezidentem Walesou, právníka Jana Olszewského, člena pravého křídla politického středu, který chce usilovat o zpomalení příliš rychle přeměny polské ekonomie z řízené v tržní. Tím se má předejít zhroucení státních podniků dříve, než se na jejich místě rozvine soukromý sektor. Varoval však, že v žádném případě nelze očekávat rychlé a snadné úspěchy, a že obyvatelstvo bude muset dále přinášet oběti snášením ekonomické strohosti. Nastupuje po Krzystofu Bieleckim, který se stal nepopulárním k vůli svým příliš rychlým a radikálním ekonomickým reformám.

● ● ●
Washington — V důsledku dramatických změn ve východní Evropě prezident Bush 6. prosince zrušil 30-leté embargo proti prodeji zbraní bývalým členským zemím sovětského bloku Polsku, Maďarsku a Československu.

● ● ●
Washington — Dne 1. prosince na US letecké základně Edwards v Kalifornii — po týdenním letu přistálo vesmírové letadlo Atlantis se šesti astronauty; letadlo oběhlo zemi 109 krát a

proběhlo dráhu dlouhou 2,9 milionu mil. Astronauti úspěšně umístili v nadzemském prostoru družici, jejíž zhotovení stálo 300 milionů dolarů, která bude poskytovat časné varování o vyslání nepřitelem dálkových střel o vyslání do vesmíru sond a letadel a o jaderných výbuchích na zemi. Astronauti také provedli pro department obrany různé pokusy, vztahující se k vojenské obhlídce terénu, a také řadu lékařských pokusů pro NASA.

● ● ●
New York — Egyptský diplomat Butros Ghali byl 3. prosince slavnostně potvrzen generálním tajemníkem O.S.N. aklamací delegátů všech 166 členských zemí. Svého úřadu se ujme 1. ledna 1992 na dobu pěti let. Dne 31. prosince 1991 skončí mandát nynějšího generálního tajemníka, Peruánců Javier Perez de Cuellara. Ghali bude už 6. předsedou světové organizace od jejího založení v roce 1945; je prvním občanem afrického světadíle a arabské země, který se stal předsedou OSN.

● ● ●
Bangkok, Thajsko — Čtyři kambodžské politické směry za přítomnosti delegátů OSN a pěti zemí, které v Paříži dříve v listopadu zprostředkovaly mírovou úmluvu, kterou se v Kambodži skončila 13-letá občanská válka, prohlásily 3. prosince v Bangkoku, že napřístě budou zaručovat bezpečnost politických autorit Rudých khmerů. Tak se delegáti Rudých khmerů budou moci bezpečně vrátit do Phnom Penhu, hlavního města Kambodže, kde před tím 27. listopadu byli zbiti a odkud byli vyhnáni rozliceným davem Kambodžanů, takže museli utéci do Thajska. Kambodžané jim totiž chtěli jasně ukázat, co si o nich myslí. Rudí khmerové, komunisté tvrdé linky, za své vlády vyhubili totiž na milion Kambodžanů, ne-li více, považovaných za buržoasní nepřátele lidu.

● ● ●
Jakarta — Východní polovina ostrova Timoru, bývalá portugalská kolonie, s chudým katolickým obyvatelstvem, byla v roce 1976 násilně připojena k muslimské Indonésii; toto násilné připojení nebylo dosud mezinárodně uznáno. S tamním obyvatelstvem, protestujícím proti této anexi, nespokojeným proto, že jako katolíci jsou považováni za občany druhé třídy, bylo indonéskými autoritami jednáno tvrdě a bez ohledů. Podle mínění diplomatů až 200 tisíc obyvatel východního Timoru zahynulo buď v boji anebo hladem od dohy, kdy bylo podřízeno indonéské

nadvládě. Nyní 12. listopadu, v den 15. výročí nucené anexy, asi tisíc mladíků se shromáždilo v hlavním městě Dili na hřbitově u hrobu člověka, zabitého indonéskými bezpečnostními orgány. Byla to pokojná demonstrace; přítomní neměli žádné zbraně a pouze nesli kříže a prapory východního Timoru. Indonéská armáda pak ale začala do nich jednoduše střílet. Podle vládního údaje jich bylo zastřeleno 19; biskup Carlos Filipe Ximenes Belo, apoštolský administrátor východního Timoru, však řekl, že podle některých soukromých zpráv jich mohlo být zastřeleno až 180. Indonéská armáda zprvu prohlásila, že prý demonstranti podnikli útok na vojáky, kteří se pak pouze bránili; když však jeden americký svědek, který byl při tomto incidentu právě přítomen, dosvědčil, jak se věci skutečně měly (že demonstranti neměli žádné zbraně a že armáda sama, bez jakékoliv provokace, do nich začala střílet) gen. Rudolf Warouw, vojenský velitel východního Timoru, vysvětlil věc tak, že prý tam došlo k nedorozumění ze strany armády, která byla ovlivněna velkým napětím, které ve východním Timoru stále existuje, a které bylo zvláště vysoké v ten výroční den. Vatikán požádal indonéskou vládu, aby tuto věc vyšetřila.

● ● ●
Tirana — Albánští komunisté přivedli ekonomii své chudé země úplně na mizinu. Náměstek ministerského předsedy Albánie Gramoz Pashko učinil právě výzvu k celému světu, aby pro albánské školní děti poskytl obuv na letošní zimu; celkem

tam bude potřeba 240.000 párů dětské obuvi. Jinak by albánské děti musely chodit do školy bosy, a to i ve sněhu a za mrazů. Tři továrny na obuv, existující v komunistické Albánii, totiž musely být zavřeny letos v květnu, protože jim chyběly suroviny, potřebné k výrobě obuvi, a pak už nevyrobily ani pár střevíců.

● ● ●
New York — Personál projektu „Biosféra II“ v arizonské poušti byl nucen vmontovat do všech stanů zvláštní přístroj na odstraňování kyslíčnicku uhličitého, jehož množství v tamním uzavřeném vzduchu nebezpečně stoupalo. Sluneční světlo tam totiž dovnitř neproniká v potřebné intenzitě, čímž se snížila fotosyntetická činnost tamních rostlin. S tímto zjevem nebylo vůbec počítáno a proto bylo nutno učinit pomocné opatření, které původně nebylo plánováno. V důsledku toho čištění tamního vzduchu nebude plně „přirozené“, jak o tom byli původně páni vědatoři přesvědčeni.

HLEDÁ SE

pan Václav Lhotský, který odešel ze Sušicka v říjnu 1948 a do New Yorku v USA přijel v roce 1950.
Děkuji za každou zprávu o jeho dnešním bydlišti.

Napište nebo volejte
R. Solfronk (z Loučové)
2302 Clarence
Berwyn, IL., 60402
(708) 484-1017
nebo do redakce Hlasu národa

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

- HOME MADE SAUSAGES
- FROZEN FOODS
- HICKORY SMOKED MEATS
- FRESH POULTRY
- ČERSTVÉ DOMÁCÍ UZENINY
- IMPORTOVANÉ LAHŮDKY

6312 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS 60402

(708) 795 - 0250 | Radi vás obslouží a na vaši návštěvu se těší
MARY & STANLEY DYNIA

COMMERCIAL NATIONAL BANK

Special Service for Special People

Member F.D.I.C.

Main Bank
3322 South
Oak Park Ave
Berwyn, Illinois
60402

Manor Branch
5919 West
35th Street
Cicero, Illinois
60650

ALL PHONES:
484-0800

SPORT

Zprávy ze Sparty A.B.A. Chicago

27.12. VALNÁ HROMADA SPARTY

Všichni členové fotbalového klubu Sparta A.B.A. Chicago jsou očekáváni v poslední pátek tohoto roku v klubovně oddílu. Začátek valné hromady bude v 8 hod. večer.

CO DĚLAJÍ SPARTANŠTÍ FOTBALISTÉ

Asi zhruba měsíc zbývá k výkopu prvního zimního indoorligy. Hráči proto využívají této ztráty k doléčení svých zranění a rehabilitaci. Pro ty co nebyli v sezóně příliš fyzicky na vysílání byli vysláni trenéři individuálními tréninkovými plány. Někteří hráči využívají pauzy k dovoleně u moře a cestě na jiné kontinenty. Útočník Ed Hobart se rozhodl pro Evropu a speciálně pro Československo. Je velmi zvedavý na naši Prahu a hlavně na fotbal v ní. Průvodce mu bude dělat spoluhráč Petr Leidl, který bude tu dobu doma na dovolené. Timothy Daniels letí do své rodné Afriky navštívit příbuzenstvo a zároveň sehrať několik přátelských utkání v rodném místním týmu. Dušan Roller jede do Toronta navštívit matku a zároveň vylepšit kondici se svými bývalými spoluhráči. Týden poté společně s Lubosem Čihlákem a Jirkou Hurychem okusí teplotu v mexickém zahradě na Floridě. Tři opory rezervy Sean Mc Loyd, Deny Dimarco a Travis Spiropoulos mají volno v Kalifornii.

Po novém roce začíná na stadioně Odeum (ve Villa Parku) další ročník Metropolitan Indoorligy, kterého se zúčastní naše první mužstvo. Druhý tým Sparty bude hrát Indoorovou soutěž v prostorné hale Benedictine College v Lize.

M.S. v KOPANÉ 1994

Celkem 108 států se zapojí do

kvalifikačních bojů na mistrovství světa ve fotbale, které se bude hrát v USA zcela určitě jedna ze skupin se bude hrát i u nás v Chicagu. Celého turnaje se zúčastní celkem 24 reprezentativních celků, (ale než budou moci zahájit turnajové boje v největší a nepopulárnější světové soutěži) budou muset projít tvrdým sítím skupin jednotlivých kontinentů.

Největší sílu představují dva z nich — Evropa a Jižní Amerika. V ostatních světadílech jsou žebříčky a postupová pravidla dosti komplikovaná.

Losování evropských týmů provedl „císař“ Franz Beckenbauer. Jižní Ameriku rozlosoval sám „král“ Edson Arantes de Nascimento, lépe známý pod jménem Pelé. Automatickou účast v turnaji mají zajištěnu pouze dvě mužstva — USA pořadatel a Německo — obhájce titulu. Evropa bude zastoupena 13. účastníky, kteří vzejdou ze 6. kvalifikačních skupin.

- I. skupina — Itálie, Portugalsko, Skotsko, Švýcarsko, Malta, Estonsko.
- II. skupina — Holandsko, Polsko, Norsko, Turecko, San Marino, Anglie.
- III. skupina — Španělsko, Irsko, Dánsko, Sev. Irsko, Albánie, Litva, Lotyšsko.
- IV. skupina — Belgie, Československo, Rumunsko, Wales, Kypr, Ostrovy Farao.
- V. skupina — Sovětský svaz, Jugoslávie, Maďarsko, Řecko, Luxembursko, Island.
- VI. skupina — Francie, Švédsko, Rakousko, Bulharsko, Finsko, Izrael.

2 skupiny ze kterých postoupí 3 účastníci mužstvo Chile bylo vyřazeno řídicím orgánem FIFA.

- I. skupina — Argentina, Kolumbie, Paraguay, Peru. Postupuje pouze vítěz skupiny.
- II. skupina — Brazílie, Uruguay, Bolívie, Ekvádor, Venezuela.

Postupují první dvě mužstva.

SPARTA Chicago 1991 I. mužstvo III. místo v Metropolitan Lize

Horní řada: vedoucí týmu Jarda Fajkus, Hogan, Daniels, John Glendinning, Hobart, Willie Fajkus, Weld Wise, Kouwe.

Dolní řada zleva: David Glendinning, Froslid, Henn, Čihlák, Hofman, Malif, Wolf.

SPARTA Chicago 1991 II. mužstvo II. místo v Metropolitan Lize

Dolní řada zleva: Bonano, Fadaneli, Harding, Gilligan, Janetski, Guirron, Avelar.

Horní řada zleva: Di Marco, Roller, Veselý, Čihlák, Jim Kompare, Michael Kompare, Bell, Mc Loyd.

Pražský labužník

Kuchařské knihy jsou dnes předmětem sběratelské vášně mnohých labužníků, kuchtíků, či i jen tak jedlíků, a každý Vám řekne, že na všech dobročinných bazarech či knižních výprodejích (nemluvíme za regulérní knihkupectví), se „kuchařky“ prodávají s rychlostí přímo neuvěřitelnou. Není pochyby o tom, že takovou vyhledávanou sběratelskou raritou se brzy stane i „Pražský labužník“ Jiřího Moravy.

Knička vyšla letos v ostravském nakladatelství „Sfinga“ a obsahuje nejzajímavější recepty úspěšné české restaurace „Goldene Stadt“ Dušana Hubáčka v Mnichově.

Není to jen tak obyčejná „kuchařka“. Je to kniha pro čtení, pro zasmání i pro poučení. Karikaturami ji vyšperkoval Oliver Schopf, který je zaměstnán ve vídeňském deníku „DerStandard“, v němž často břitce komentuje dnešní české události.

Autor této „kuchařky“ Jiří Morava je známý svými studiemi o Karlu Havlíčce v Borovském. Jeho kniha „C.K. disident Karel Havlíček“ vyšla v r. 1981 v Curychu spolu se studií „Exilová léta Karla Havlíčka Borovského.“

Kvalifikaci k napsání „Pražského labužníka“ získal uspořádáním německého výboru z naší první známé kuchařky Rettigové, který se dnes stal v Německu velmi populární.

Jiří Morava emigroval na Západ v r. 1968 a usadil se v Innsbrucku, kde od r. 1977 pracuje v univerzitním nakladatelství a zároveň vede kulturní a politické pořady v rakouském rozlase. V r. 1981 obdržel dvě rakouské literární ceny.

Dušan Hubáček, majitel české restaurace v Mnichově, uprchl na Západ už hned po Únorovém puči 1948 spolu s Milošem Havlem, strýcem našeho dnešního presidenta. R. 1961 si otevřel v Mnichově českou restauraci, která velmi prosperuje dodnes. Je velice populární a najdete ji s patřičnými hvězdičkami v nejreprezentativnějších gastronomických průvodcích. Je totiž dostatečně prominentů z celého světa. Proto mezi řecí a jídlem najdete v Moravově „Labužníku“ stránky záznamů z knihy návštěvníků i s podpisy a fotografiemi. Kdo tam všechno nebyl? Rafael Kubelík, Václav Havel, Emil Zátopek, Eva Bosáková, Miloš Forman, kardinál Beran, Tomáš Baťa, kancléř Erhard, politici a umělci ze všech zemí a národností.

Výhradní nositel distribučních práv
většiny českých filmů

OZNAMUJEME velký zlevněný prodej
v měsících červenec, srpen, září při objednávce
a) nejméně tří filmů obdržíte čtvrtý zdarma!
b) dvou filmů obdržíte třetí film s 50% slevou!

Pro naše zákazníky převádíme videozáznamy
PAL/SECAM/MESECAM NTSC
ve výborné kvalitě za mimořádně výhodnou cenu
kazeta (max. 3 hod.) \$40,- US \$35,- & kazeta, poštovné
(a daně v Kanadě).

583 WILLIAM STR.
LONDON, ONT. N6B 3E8
(519) 434-9939

Call me and Compare
insurance offers
HOME
AUTO/BOAT
BUSINESS
LIFE/RETIREMENT
AND FINANCE
Leave it The
Good Hands People

JIRI SEBESTA
WINDSOR OFFICE PLAZA
210 WEST 22nd, SUITE 114
OAK BROOK, IL 60521
Off. Ph. 708/572-2222
Fax 708/572-2240

Allstate

Allstate Insurance Company
Allstate Life Insurance Company
Sears Consumer Financial
Corporation and Subsidiaries

Recepty v knize jsou zaměřeny z větší části na úpravu masa všeho druhu. Jsou zde zajímavé recepty na polévky, omáčky, saláty a předkrmy. Nehleďte v ní však moučníky a příkrmy. A už vůbec ne knedlíky! Bud' je má pan Hubáček patentované nebo se rozumějí samo sebou. Taktéž jsem tam nenašla recepty na dršťkovou, na guláš ani na bramborák. Ale člověk nemůže mít všechno. Ostatně — autor si tam prý poručil svičkovou, a ta v knize také není v rejstříku. Takže nejde vyl-

ožen jen o českou kuchyni, ale o kulinární prezentaci pana Dušana Hubáčka v Mnichově. A kdo nevěří at' tam běží a přesvědčí se na vlastní ... ne oči, ale jazyk a chuť.

Adresa: Goldene Stradt, Oberanger Strasse 44.

A kdo tam nemůže běžet hned, tak si může dělat chutě alespoň nad knížkou, kterou prodává dnes už veleznámý knihkupec Petr Pastřák ve Vídni (Lindengrasse 5, A-1070 Wien) za 13 DM nebo 7,50 US dol. *Libuše Obrusníková*

Zlevněné zimní lety

Praha	\$ 695.00	Mnichov	\$ 602.00
Frankfurt	\$ 570.00	Vídeň	\$ 650.00

Přijímáme již rezervace na přímé lety Čs. Aerolinií
Chicago-Praha-Bratislava,
které budou zahájeny 4. května 1992.

Pro zimní dovolenou mám mimořádně levné zájezdy
na Hawaiské ostrovy, do Mexika, na Jamajku a Floridu.
Lodní zájezdy (Cruises) za veliké slevy.

TUZEX můžete poslat vánoční balíčky, předplatit auta
a jiné potřeby.

Zavolejte a nebo napište o podrobné informace.

WEBER

TRAVEL AGENCY, INC.

6805 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Telefon: (708) 749-1333

Fax: 708-749-1350

ROBERT VLACH

ATTORNEY AT LAW

Licence pro Illinois, Michigan a Nebrasku

MLUVÍM ČESKY

VEŠKERÉ PRÁVNICKÉ SLUŽBY
VČETNĚ: PŘÍSTĚHOVALECTVÍ, ROZVODY,
OSOBNÍ ZRANĚNÍ, POSLEDNÍ VOLE, DAŇOVÉ
ZÁLEŽITOSTI - IRS, DOPRAVNÍ PŘESUPKY,

NEMOVITOSTI - prodej, nákup, svěřenství

Právní poradna zdarma

Illinois office: 6922 W. Cermak

Berwyn, IL 60402

(708) 795-4406

MICHIGAN office: (1-616)-983-7100

FAMILY PRACTICE CENTER

JAN TUROŇ, M.D.

Family Physician

8905 W. Burlington, Brookfield, IL 60513

Ordinační hodiny:

Pondělí 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Úterý 1:00 a.m. - 9:00 p.m.

Středa 9:00 a.m. - 1:00 p.m.

Čtvrtek 9:00 a.m. - 9:00 p.m.

Pátek 9:00 a.m. - 3:00 p.m.

ANSWERING
SERVICE
24 HOURS
(708) 387-7000

Úmrtní oznámení a upřímné poděkování

Všem svým přátelům a známým, roztroušeným v Anglii a po USA, kteří se o tom dosud nedověděli, v hlubokém zármutku oznamujeme, že na Stvořitelovo zavolání odešla na věčnost náhle a zcela nečekaně z našeho rodinného středu moje drahá manželka, starostlivá máma, babička, sestra, švagrová a teta, paní

Zdenka MANOVÁ

z Broadview, IL.

Narodila se 30. srpna r. 1930 v Mochtíně u Klatov v početné rodině Hošťálkových a v roce 1948 se šťastně provdala v Nýrsku za četnického strážníka Josefa Mana. Ten, aby se zachránil před komunistickým vězením, musel po únorovém bolševickém puči odejít na jaře 1949 za svobodou „přes kopečky“ do Bavorska, kam se za ním nakonec šťastně dostala i jeho manželka s novorozenou dcerkou - také Zdeničkou.

Po dvouletém šikanování z jednoho uprchlického tábora do druhého a pak ještě i do třetího (Eichstett, ULM, Ludwigsburg) vyemigrovali Manovi nejprve do Anglie, a pak v roce 1955, jím konečně přinesl londýnský listonoš dopis s radostnou zprávou, že mohou vyemigrovat do USA. Usadili se v Ciceru, IL. Josef se velmi dobře uplatnil v tehdy prosperující továrně na telefony „Western Electric“, rodinka se rozrostla o dvě další dcery a Manovi se velmi účinně zapojili do spolků krajanského a exilového života, v nichž se ještě „něco kulturně dělo“ a pomáhalo uprchlíkům, politicky se působilo na americké zákonodárce, aby nezapomínali na komunisty uskrzenou svobodu Československa a finančně se pomáhalo našim zdejšími českým doplňovacím školám, exilnímu tisku a nejvíce potřebným doma i v exilu.

Za ta léta, kolik bylo jen těch hrnců dršťkových polévek, jablečných závinů a vánočního cukroví, které paní Zdenka Manová uvařila, upekla a darovala na naše exilní podniky! Tím více ji teď budeme v našem chicágském společenství postrádat!

V pátek večer 6. prosince se paní Manová najednou cítila velmi zle. Lékař nařídil okamžitý převoz do nemocnice v La Grange, zjistil vážnou chorobu srdce, ošetřil ji s myšlenkou na pravděpodobnou nutnost operace, paní Zdenka se zřejmě ulevilo, dobře usínala, ale v sobotu ráno 7. prosince 1991 se už neprobudila, srdce se jí kolem sedmé hodiny zastavilo.

Rozloučili jsme se s ní v pondělí 9. prosince v 6. hodin večer v obřadní síni Maříkova pohřebního ústavu v Berwynu, v úterý 10. prosince 1991 po slavné zádušní bohoslužbě v kostele Panny Marie Svatojanské v Ciceru v 10:30 hod. dopol. jsme její tělesné pozůstatky doprovodili na hřbitov Královny nebes v Hillside a uložili do rodinného hrobu v těsné blízkosti jejího - novce Tomáše Hošťálky, který před šestnácti lety - rozkvětu mládí - pouhých osmnáct let přišel o život v tragické autonehodě, když do jeho auta narazil na křižovatce v Berwynu silvestrovský opilec. Byla to tehdy také velká rodinná tragédie...

Nakonec chceme Vám všem krajanům, býv. exulantům a rodilým Američanům z chicágské oblasti upřímně poděkovat za Vaši vřelou a spontánní účast na našem rodinném zármutku.

Kde by nás bývalo napadlo, že se v tak hojném počtu přijdete s naší drahou zesnulou maminkou rozloučit jak do obřadní síně Maříkova pohřebního ústavu, tak při zádušní mši svaté v kostele, a ještě tolik z Vás vážilo dlouhou cestu na hřbitov, abyste byli při tom, když jsme její tělo ukládali k věčnému spánku do hrobu, toho krásného sluncem prozářeného zimního dne, v úterý 11. prosince.

Vděčně děkujeme Vám všem za projevenou soustrast, za soustrastné telefonáty, květinové dary a milodary na mše svaté.

Ze srdce upřímně děkujeme našemu zdejšímu českému misionáři — Otci Vojtěchu Vítovi, O.S.B. - za jeho oduševnělá slova útěchy jak v pohřební kapli, tak při všem přítomnými hluboce a usebraně procítěné bohoslužbě v kostele a nakonec na hřbitově u hrobu.

Paní Lilian Chorvátové a Kristině Gravo děkujeme za krásný zpěv a hudební doprovod, reger chorimu Ludvíku Rafajovi, za varhanní doprovod všech liturgických a našich národních kostelních zpěvů během zádušní mše svaté.

Všechny přítomné (a byl jich téměř plný kostel) to znovu přesvědčilo o staré známé křesťanské pravdě, že jedině z Kristova evangelia víme pravdu o smyslu našeho života a máme v něm jistotu naděje na setkání se s Ním na věčnosti. I za to tedy děkujeme.

Nakonec děkujeme také Maříkovu pohřebnímu ústavu v Berwynu a všem zaměstnancům restaurace „Klas“ v Ciceru za prokázané služby.

Děkujeme i všem, kdo si na naší drahou zesnulou mámu vzpomenu v tiché modlitbě, a které osobně neznáme.

Josef Man, manžel a táta;

Zdenka s manželem Petrem Jaklem a rodinou, dcera;

Eva Manová, dcera;

Hana s manželem William Princ, dcera;

Josef a Oldřich Hošťálkovi s rodinami v USA, bratři;

Pět bratrů a jedna sestra s rodinami v Československu;

Pavel a Robert Jakloví, vnuci;

A všechno rozvětvené příbuzenstvo v Československu.

Lékařka z červeného mlýna

**Předvánoční setkání
s ženou, která čekala
na promoci téměř
čtyřicet let**

Na vysokých školách v Československu letos obdrželo s asi čtyřicetiletým zpožděním akademické tituly mnoho lidí, kterým komunistický režim, přinejmenším ve vlasti, znemožnil studium dokončit. V promočních síních, v Praze zejména v historické aule staroslavného Karolína, pocházející ze 14. století, si podávali ruce kolegové, kteří zůstali doma, s těmi, kteří z různých důvodů chtěli nebo museli vlast opustit. Při této příležitosti, jak známo, do vlasti zavítala i řada představitelů Národního svazu českých katolíků v USA. K reabilitovaným studentům, kteří se s režimem potýkali doma jak se dalo, patří i někdejší posluchačka medicíny, dnes známá katolická výtvarnice Bedřiška Znojemská, občanským jménem Božena Krejčová. Český exil z celého světa měl příležitost poznat práce její i jejího manžela Bořivoje Krejčího v roce 1989 na výstavě v římském Nepomucenu, uspořádané při svatořečení Anežky České.

Božena Krejčí, rozená Fritrová, jako zdravotnice po vyloučení ze školy prošla téměř všechny typy nemocničních pracovišť, aniž by jí tehdy vševládající komunistická strana dovolila získat alespoň

kvalifikaci zdravotní sestry. Uplynula dvě léta opojení svobodou, nejprve léta všeobecné národní jednoty a pak docela obyčejné nesvornosti, strávila po boku svého celoživotního druhá, v té době už nemocného na smrt. Chvíle, kdy paní Boženka mohla s opožděním téměř čtyři desetiletí připojit ke svému jménu doktorský titul, se už nedožila. Naposledy vydechl letos uprostřed máje časně ráno, ve chvíli, kdy se rozezpívali kosi. Promoce byla až na začátku července. Paní doktorka se svěřím titulem sprostěna ošetřovatelských povinností letos na vánoce opustí Červený mlýn na Kolínsku, který si před dvaceti lety s manželem pořídili, aby v údolí nenápadně utopeném v polabské rovině, skryti před všetečnými zraky slídilů, měli kde svobodně tvořit, a se svou sestrou bude s pokorou v srdci před mistrovstvím jejich tvůrců putovat od jedné pražské památky ke druhé, sklánět se před Svatou rodinou v jeslích a plnými doušky vnímat podmanivou vánoční hudbu starých českých mistrů.

DCERY BUDOU STUDOVAT VARHANY A LATINU

Jak se však vůbec dr. Krejčová při svých uměleckých zájmech, hlavně o výtvarné umění, projevovala už od dětství, dostala k medicíně? „Kdybych měl syny, naučil bych je lizání mariášů,“ říkal napůl žertem, napůl vážně její otec, dělostřelec a milovník koní, důstojník Československé armády z doby, kdy se ještě těšila všeobecně

účt, přeložený ze Znojma do Českých Budějovic. „Protože mám dcery, budou studovat latinu a varhany.“ Latinu Boženka studovala na proslulém budějovickém Jirsíkově gymnáziu, na piáno se učila dokonce třináct let, a sotva dosáhla na pedály, začala hrát na varhany v českobudějovickém kostele sv. Václava.

„Kdybys byla malíčkou, budeš chodit v umaštěném klobouku a s dírou na patě,“ komentoval dceriny umělecké zájmy pan major. Protože chtěl, aby dcera měla nějaké pořádné zaměstnání, vybral ji medicínu. Bohužel tátu příliš milovala a příliš uznávala jeho moudrost, než aby odmítla. Předpokládala ostatně, že zvládne obojí: medicínu i kumšt. Ještě, než ji vyloučili ze studia, poznala, jak se mylí. Odpovědně vykonaná medicína potřebuje celého člověka stejně tak jako dobře dělané umění.

„Bez štětky jsem nemohla být,“ přiznává dnes. Na prahu pouhonorových prověrek si v pražském jezuitském kostele sv. Ignáce slíbila, že pokud neuspěje, zanechá jakýchkoliv snah na lékařskou fakultu se vrátit. Samotné vyloučení z medicíny by tedy pro slečnu B. Fritrovou nebylo tak velikou životní ránou, kdyby nebylo spjato se zákazem studia na vysokých školách vůbec. Po tom, co odešla z lékařské fakulty, pracovala nejprve ve volarské nemocnici. Prvními jejími pacienty bylo devět cikánů. Kromě toho zbavovala děti vši. Uvažovala o emigraci, ale nakonec s vědomím, jak by na její odchod do zahraničí dop-

latila rodina, zůstala ve vlasti. Působila na operačním sále v Českém Krumlově, u rentgenu a EKG ve Františkových lázních, a nakonec si našla místo v pražské motolské nemocnici.

JAKO VE STŘEDOVĚKU

V hlavním městě měla přece jen víc možností věnovat se výtvarnému umění než mimo Prahu. Kumšt však studovala jako ve středověku. Chodila od ateliéru k ateliéru a z umělecké kuchyně se snažila odkoukat, co se dalo. Podle jednoho vysokoškolského učitele bylo vlastně štěstí, že se nedostala na Akademii výtvarného umění. Vdobě nátlaku oficiálně prosazovaného tzv. socialistického realismu si tak snadněji než jiní uchovala a dále mohla rozvíjet svou uměleckou osobitost. Po sňatku jí manžel o čtyři roky mladší než ona, referent podniků zahraničního obchodu Koospol, který měl na starosti námořní dopravu, ale nesměl do zahraničí, protože odmítal vstupovat do komunistické strany, umožnil zanechat zaměstnání a věnovat se výtvarnému umění, i když příliš mnoho peněz také nevydělával. Osud jejich kroky svedl prostřednictvím známých pražské kavárny „Savarin“, na příkopě. Když se trochu poznali, Bořivoj člověk se spoustou zájmů mezi něž patřila i matematika, a také se spoustou povinností Božence řekl, že nemá čas chodit na schůzky, a že by se tudíž měli vzít.

Kdo věří na sedmičku jako na šťastné číslo, může se dovolávat příkladu jejich manželství. Rendez-vous měli jenom sedm. Do svatební síně šla slečna Božena rovnou od rengenu, vlastní měla pouze boty a ve vypůjčených šatech byli i ostatní svatebčané. Lidsky šťastné a umělecky plodné manželství Boženy a Bořivoje Krejčích, plné vzájemného pochopení, trvalo dvaatřicet let.

Protože mladá výtvarnice také chtěla do společné pokladny něčím přispět, začala své kresby nabízet po redakcích, dokonce i v satirickém týdeníku Díkobraz. Marně, protože její meditativní styl byl příliš vzdálený tomu, co tehdy v československých novinách a časopisech vycházelo.

Jednou zahlédla v trafice Katolické noviny, jediný tehdy český trpěný katolický týdeník. Vedoucímu redaktorovi se její obrázky zalíbily. A v Katolických novinách se také zrodil její umělecký pseudonym. „To chcete, aby vašeho manžela vyhodili z práce, kdyby se dozvěděli, že jeho žena přispívá k nám“, zauvažoval logicky novinář, dosazený sice komunisty,

ale původně umělecký kritik Svobodného slova. Umělkyně, pocházející ze Znojma-Louky, nemusela o pseudonymu dlouho přemýšlet. Tak se „narodila“ alespoň v určitých kruzích známá výtvarnice Bedřiška Znojemská. Z Boženky se stala Bedřiška proto, že pan redaktor měl výhrady i k jejímu křestnímu jménu.

Ilustrace Bedřišky Znojemské upoutaly kampanologa Dobrodinského. Ve spolupráci s moravským zvonařem Knosem manželé Krejčí navrhli výzdobu asi třiceti zvonů včetně zvonu, ulitého na památku Jana Palacha, původně určeného pro Blížkovice u Znojma. Zvon byl dokončen už v době všeobecně se šíícího strachu z obnovované moci komunistického režimu r. 1969. Bedřiška Znojemská dodnes neví, jaký byl jeho další osud. Velkou příležitostí pro manželský pár, jehož druhý člen posléze také dal výpověď, aby se mohl věnovat výlučně umělecké dráze, se stala pokoncilová liturgická reforma s potřebou upravovat oltářní prostory katolických kostelů tak, aby mše bylo možno sloužit čelem k lidu. První kapli dělali pro charitní domov „Pax“ v Mariánských Lázních. Na tu si ještě Bořivoj Krejčí bral dovolenou. Pak už byl i on, jak se říká, na volné noze a občas dokonce musel s manželkou čelit nařazením úřadů z nedovoleného podnikání. Umělecká komise, která mariánskolázeňský interiér posuzovala, měla jedinou výhradu — že autoři jsou příliš levní. Jenomže z jejich bytostného přesvědčení vyplynulo, že člověk se sice musí nějak uživit, ale na některých věcech že se vydělávat nesluší.

Dvě kaple navrhovali a pak i realizovali pro charitní domov na Moravci, který byl později proslaven tím, jak tam staří kněze na odpočinku v noci přepadla komunistická Státní bezpečnost a několika z nich to zapříčinilo brzkou smrt.

GEJZIR LASKY

Uměleckým vyvrcholením těchto prací bylo umělecké ztvárnění kostela v Nedvědicích na Brněnsku. Vyřezávaný oltářní stůl, ambon a křeslová stoličky pro celebranta byly inspirovány biblickým obrazem nasycení manoa v pošti. Ideové dílo vrcholilo gejzirem lásky na oltářní straně, obrácené čelem k lidu.

Díky tomu, že umělecká dvojice manželů Krejčích řešila kostelní interiéry převážně v odlehklých obcích, cítila se při jejich navrhování tehdejší „normalizace“ nejen poměrně svobodná, ale

Úmrtní oznámení a projev soustrasti

Československá národní rada americká v zármutku oznamuje, všem svým členům, přátelům a podporovatelům, že v poslední den letošního listopadu zemřel všem nám známý a o československou demokracii zasloužilý

Dr. Jan Papánek

Zemřel v sobotu 30. listopadu 1991, v Scarsdale v New Yorku, ve věku 95 roků. Dr. Jan Papánek po druhé světové válce zástupce Československé republiky v OSN, stál u zrodu Čs. státu v r. 1918 s T.G.M., generálem Štefaníkem, dr. E. Benešem a muži 28. října.

Po přílivu uprchlíků z ČSR po komunistickém puči v únoru 1948, založil v New Yorku Americký fond pro československé uprchlíky a vedl jej do r. 1986. Za jeho celoživotní zásluhy mu udělil prezident Václav Havel při letošních oslavách 28. října — založení republiky — Řád T.G. Masaryka I. třídy

Dr. Jan Papánek byl velkým příznivcem Československé národní rady americké.

Jeho drahé choti Betce, bratrovi ing. Štefanu Papánkovi a všem příbuzným vyslovujeme upřímně procítěnou soustrast.

Za Československou národní radu americkou
D. Leopold Rozbořil - prezident

dokázala uskutečnit také neje-
den odvážný záměr. Jejich oltář
v Radešinské Svatce na Čes-
komoravské vrchovině se např.
snaží vyjádřit tehdejší charakter
národa - od těch, kdo se plazí, až
po ty, kteří je honí. Jsou na něm
zobrazení i lidé milosrdní a ti,
kteří klečí a prosí: „Pane, od-
pust' a přijď!“ Tento námět,
realizovaný v půvabném barok-
ním kostelíku, byl původně
navržen pro českou národní
kapli ve Washingtonu.
Krajanská komise, která o
jejich řešení rozhodovala, mu
přiklala „jenom“ 48 % hlasů.
Manželé Krejčí navrhli a up-
ravili celkem interiéry pěti kaplí
a sedmi kostelů.

JAKO BUDITELÉ

Bedřiška Znojemská na roz-
díl od manžela, který se jako
umělec bez stálého zaměstnání
uplatňoval především jako řez-
bář, fotograf a také technolog
(pro svou ženu položil základy k
výtvarné technice, jež vydrží
mnohem déle než plátno a
přitom plně odpovídá průzrač-
nému spirituálnímu charakteru
její malby), je hlavně malířka; a
jako malířka potřebuje vys-
tavovat. To však nebylo u
člověka jejího zaměření za to-
talitního režimu snadné. Ten-
krát mohli vystavovat jediné
členové Svazu českoslo-
venských výtvarných umělců,
anebo nanejvýš umělci, regis-
trovaní u tzv. výtvarného fondu.
A to manželé Krejčovi nebyli.
Rádi tedy využili nabídky mís-
tních a některých okresních or-
ganizací Československé strany
lidové, aby v rámci tzv.
doplňkového programu
členských schůzí, politicky to-
lerovaného (aby na schůzi vů-
bec někdo přišel), pořádali be-
sedy o výtvarném umění. Jezdili
po vlasti jako kdysi loutkář
Matěj Kopecký nebo herec
Josef Kajetán Tyl a šířili
duchovní osvětu. Lidé man-
želský pár a jeho dílo přijímali
jako pramen živé vody. Vítali je
s otevřenou náručí, přijímali je s
neuvěřitelnou láskou a někteří i
se strachem o jejich osobní be-
pečnost, když paní Bedřiška
Znojemská odvážně promě-
ňovala výklady o umění v jak-
ousi duchovní obnovu.
Jenomže, než se orgány KSČ
nebo StB o akci dověděly,
umělci už dávno obrazy roz-
ložené po stolech nebo jed-
noduše opřené o stěny sebrali a
byli pryč.

Překvapivě milé manžele
Krejčovi, pohybující se neustále
na hranici socialistické legality,
přijaly jednou Dolní Bojanovice
na Moravském Slovácku. Umělci dostali k dis-
pozici úplně prázdnou, slovně
„organizovanou“ klenbovou dvůr-
věst po stěnách, jak se na

pořádnou výstavu sluší a patří.
Při vernisáži hrála dokonce cim-
bálová muzika.
Kdosi na výstavu přivedl mon-
golidního člověka, ten men-
tálně postižený člověk si se záj-
mem vystavené dílo prohlédl,
pak vzal malířku za ruce a
rozplakal se. „A já jsem
nedokázala nic jiného, než bre-
čet s ním.“ vzpomíná dodnes na
tuto příhodu umělkyně.

FILOZOFIE, KTERÁ DÁVÁ NADĚJI

Nakonec však manželé Krej-
čovi pozornosti slídili přece jen
neušli. Při besedě v Třebíči dos-
tala Bedřiška Znojemská zdán-
livě nevinnou otázku, proč
maluje právě to, co maluje, a
proč to maluje tak a ne jinak. Z
formulace dotazu však bylo
zřejmé, že jde o provokaci.
„Podívejte se“, nadýchla se, aby
získala čas, na rozmyšlenou a
možná i bleskovou modlitbu k
Duchu svatému, a pak pok-
račovala: „Když jsem začínala,
byla jsem bouřlivák jako každý
mladý člověk. Tenkrát za mnou
přišel jeden starý pán s prosbou,
abych mu namalovala Panenku
Marii. Jako mladá hloupá holka
jsem si myslela, že chce kýč s
červenými tvářičkami, začala
jsem ho poučovat, co je to
umění. Pán mě přerušil a řekl,
že by chtěl takový obrázek, na
který by se mohl dívat, až bude
umírat. Schýlila jsem se na
kolena a pokorně se snažila
namalovat to co si přál.
Filozofii, kterou vyjadřuji,
dávám přednost proto, že ve
chvíli, kdy člověk umírá, vše-
chny ostatní filozofie jdou pryč.
Jenom ta filozofie, kterou se
snažím vyjádřit, dává naději.
Tentokrát umělkyně, později ve
Federálním shromáždění tzv.
Československé socialistické re-
publiky, dokonce s manželem
obviněna, že podkopává socialis-
tické myšlení, situaci zvládla.
Provokatéři se po chvíli zvedli a
odešli.

Když však Bedřiška Znojemská
v Třebíči vyprávěla tuto his-
torku, ještě netušila, že o něco
obdobného ji požádá i její vla-
stní manžel, až bude umírat. Že
si řekne o obraz, který tiší bolest
a uklidňuje. A žena mu
skutečně takový obraz Madony
přinesla a byl zdrojem jeho síly v
bolestech.

Jedna z ojedinělých veřejných
výstav Bedřišky Znojemské za
totalitního režimu se konala v
Kutné Hoře. Na sklonku
osmdesátých let, ještě před lis-
topadovým převratem, se man-
želům Krejčím, po tom kdy se
jim vysmáli v pražském Arcen-
tru, zprostředkujícím vývoz es-
tů, umění do zahraničí, podařilo se
slovenskému uměleckému mu-
zeu v Bratislavě, proniknout

do Švýcarska. Nakonec tam
měli i výstavu, obchodně tak ús-
pěšnou, že ze 117 obrazů se jich
do Československa vrátilo
pouze sedmáct.

DVA ROKY UTRPENÍ

Dalším velkým úspěchem
skromné, nenápadné, pracovitě
a stále vroucně se milující
dvojice neprotěžovaných a nep-
rodajných českých umělců byla
zmíněná výstava uspořádání
těsně před převratem při
svatořečení Anežky Přemys-
lovny v Římě. 12. listopadu r.
1989 v Nepomucku se k man-
želům Krejčím hlásila spousta
kněží emigrantů, kteří kresby
paní Bedřišky znali jedine z
novin. Novinových kreseb za
čtvrt století publikovala Bed-
řiška Znojemská asi pět set
padesát.

Bořivoj Krejčí však už pout' do
Říma přes všechny prášky a in-
jekce doslova protřpěl. Váš
také cesta z Prahy do Věčného
města v automobilu, plným ob-
razů, ani pak ta instalace vý-
stavy nebyla maličkost!

Namáhavá byla rovněž i
zpáteční cesta, takže B. Krejčí
fyzicky protřpěl všechny nás-
ledující vzrušené dny lis-
topadového převratu. Na jaře r.
1990 ještě s manželkou přip-
ravoval výstavu křesťanských
umělců, která se konala v praž-
ském Paláci kultury ke sjezdu
lidové strany; víc však už udělat
nemohl.

Zbídačeného vzezření Bořivoje
Krejčího si na výstavě v Paláci
kultury nevšiml žádný lékař, ač
jich tam byla celá řada, ale
„pouze“ jedna zdravotní sestra.
Ta pak zorganizovala prvotní
odborné vyšetření, které však
už jen potvrdilo diagnózu kostní
osteolýzy s metastázou z ne-
známého zdroje. Možná že šlo i o
nějakou novou nemoc,
medicíně dosud neznámou. Jak
však neměl pacient tolik trpět,
když mu chyběla podstatná část
dvou žeber!

Ač se Bořivoj Krejčí smrti
nebál, o život bojoval jako lev.
Času, který mu ještě zbýval, se
snažil využít k tomu, aby man-
želce předal co nejvíce svých
profesních zkušeností. Jedině, z
čeho měl strach, byl pobyt v
obyčejné československé odli-
štěné nemocnici, jak ji po de-
setiletí budovalo „nejhumán-
nější“ marxistické zdravot-
nictví světa. Při cestách na
ozařování a zpět sám sedával za
volant, ač ho odborníci od toho
zrazovali. Asi měsíc před tím,
než zemřel, měl s lékaři a stu-
denty medicíny ještě hodinovou
besedu o tom, jaké pocity má
pacient, který od „začátku“
nemoci ví, že je „odsouzen“ k
smrti, a že mu není pomoci. To
je téma, o kterém českosloven-
ští lékaři v nemocnici v Bratislavě

AŽ BUDE NEJHŮŘ, STANE SE ZÁZRAK

„Snažili jsme se být stateční
jeden k druhému“, vzpomíná
dnes už s naprostým klidem na
vyvrcholení svého manželského
života lékařka, která pro
lidskou zlobu nemohla léčit
jinak než uměním. Při opožděné
promoci, kdy mezi re-
habilitovanými byl muž, který
místo s lidmi téměř po celý život
pracoval se šetřem, a lékařka,
která před čtyřiceti lety, ač měla
tuberkulózu, nemohla prom-
ovat jenom proto, že za druhé
světové války studovala v Anglii.
Dnešní pan rektor Karlovy
university Dr. Pacouš krásně
řekl, že tito lidé léčili celé své
okolí alespoň svým postojem.
Plně to platí i o dr. Boženě Krej-
čové — malířce Bedřišce
Znojemské. Vlastně i její
soulas s otcovým přáním, aby
se stala lékařkou, vyplynul z
toho, že chtěla dávat lidem
naději.

Zatím co my ostatní jsme se
letos přeli, kritizovali ba si i
nadávali, ona se snažila, aby
ten, koho měla na tomto světě
nejraději, dožít své dny v
pohodě a krásném prostředí.
Když už ji na svém smrtelném
lůžku neviděl, přehrávala mu
harfové koncerty; bylo mu to
zjevně milé. Držela mu ruku na

tváři a říkala: „Ničeho se neboj,
jsem pořád s tebou. Až si budeš
myslet, že je nejhůř, stane se
zárak.“ A zárak, jak je Bed-
řiška Znojemská přesvědčena,
se skutečně stal. Život jejího
manžela podle jejího
křesťanského přesvědčení nes-
končil, jenom se proměnil v
lepší — věčný.

Umělkyně se přestala bát
smrti a s novým elánem se dala
do díla. „Jestli najdu sílu u tej
štafle“, říkala si u malířského
stojanu. „najdou ji i ti, kteří ji
budou potřebovat.“

A skutečně, obraz, kde si
„vyříkávala“ svůj vztah k zes-
nulému manželovi, když si
uvědomila, že přijde den, kdy se
znovu setkají, už našel v
brněnské galerii „Petrov“
člověka, který něco takového
potřeboval. Vdovu, která také
nedávno ovdověla. Ta paní
nabyla dojem, že v onom díle
vidí svůj osud nikoliv pouze
minulý, ale i budoucí. A Bed-
řiška Znojemská si najednou s
nesmírnou intenzitou nejen
uvědomila, jaké poslání ve
společnosti odkazívá mají
umělci, lékaři a kněží, ale že pos-
láním kumštýře není nastavovat
člověku zrcadlo (to mu
nepomůže), v Československu
dnes je třeba mu dávat hlavně
naději — naději a krásu.

Jiří Sůva (Praha)

ATLANTIC TRAVEL BUREAU

5454 So. Kedzie Ave. Chicago, IL 60632

- zajistíme lázeňské léčení: Piešťany, Karlovy Vary, Trenčanské Teplice, Mariánské Lázně.
- vyřizujeme převoz aut do Evropy a Cargo
- vánoční zásilky přes TUXEX

TOURS, CRUISES, DOMESTIC AND
INTERNATIONAL FLIGHTS AT LOWEST PRICES

☎ (312) 436-1353

V případě potřeby léčení, ošetření a náhrady
Vašeho chrupu rádi Vám poskytneme naše služby:

Dr. A. JUHASZ

general dentistry

7034 W. Cermak Road, Berwyn, IL.

Dvadesát let zkušenosti v kompletním
zubním ošetřování.

Výhodné ordinace hodiny od Po. do So.
- podl'a dohody.

☎ (708) 749-1844

„ČESKOSLOVENSKÁ PŮLHODINKA“

řídí

JERRY JIRÁK

každou středu a čtvrtek od 8:05 P.M.

na rádiové stanici WEEV-1350 AM.

Fr. B. Vaněk

NA KRÁSNÉ SAMOTĚ

(Pokračování z min. čísla)

LI IKARŮV LET

Zahálka proběhl Rynáreckou branou a když tam uviděl Bartáka, jak zahybá do svého přízemního domu, zahoukal si na něho, až se půl ulice zastavovalo:

„Karle, tak mám si ty nové šaty přece řídit či ne?“

Barták se ohlédl a zasmál se radostně, spatřiv Zahálku, ale neodpověděl. Nevěděl sám jak.

Zahálka kul železo, dokud bylo žhavé:

„Tak dvě legitimace či jen jednu?“

„Jednu, jednu, kamaráde! Kdo má dvě, to není u mne žádný charakter!“

„Vidíte? Co jsem vám říkal!“

„Měl jsem vás dávno poslechnout!“

„Co já říkám, jako co pan páter káže!“

„Vřu, že ten Štěpán se mi začíná líbit.“

„A kdy budou tedy prohlášky?“

„To nevím! Vím, že chodí s dezerou, já ji už nebráním, když nedá za jinou. Ale Štěpán snad čeká na zázrak, až ten o Emilku řekne za něho!“

„Nedivte se, když jste se ho před lidmi zříkal jako sataně!“

„Tedy se mne hojí? Ale já za ním nepůjdu, to ať si nemyslí!“

„Nic se, tatíku, nebojte; všechno dobře dopadne! Toho jen Emilka dostane a žádného Petra, ani Pavla!“ Takového medu nakapal Zahálka do zahorklé duše a otočil se k Rynárecké bráně.

„Dnes na velké zpívá Emilka sólo!“ zavolal ještě Barták za Zahálkou a smutné oči mu zaplály, postava se vzpřímila.

„Tak můžeme zas uslyšet jednou našeho slavíčka,“ políboval si Zahálka, který rád poslouchal jímavý Emilčin zpěv, když o pouti vypomáhala panu řediteli kůru na Křemešniku.

Bylo svatého Bartoloměje, patrona děkanského chrámu Páně. Pan děkan sloužil slavnou mši svatou, páni kaplani mu přisluhovali.

Pan ředitel měl nacvičenou Horákovu instrumentální mši, kterou chtěl dnes prostrfát Emilčinou vložkou.

Byl to první, odvážný průlom do království slečny Strnadové, jediné dotud sólistky při hudebních slavnostech, ať světských nebo kostelních. A dovedla si také toto prvenství vždycky uhájit i vynutit, když bylo potřeba.

Smíšený sbor, doprovázený jak smyčcovou, tak i dechovou hudbou, slavnostně hlalohl chrámem Páně ke cti jeho patrona; zvláště libezně v něm šveholily první housle pana učitele Kratochvíla.

Při Graduale podal pan ředitel Emilce part, který s ní nacvičil. Jak se jí třásla ruka, jak se jí chvěl hlas, když začala: „Zdrávas Maria!“

Její první tóny, ač chvějící se bázní, ale jisté v intonaci, čisté ve vokalizaci a strhující dynamikou, jako jemnými perutkami se dotýkaly duší všech přítomných.

Mezi ženským sborem stála tu poodstavená primadona, pásala jak ostříž po chybičce své konkurentky. Ale marně.

Emilčin zpěv, vytříbený do křesťálového jasu, sladký v uklidnění, bolestný v touze, jiskřící ve svých vzletech, podmaňoval víc a více, protože byl provanut zbožností, opravdovostí, dalek všeho pathosu. Ústa zpívala, co srdce cítilo.

Už si získala celý kůr; jen slečna Strnadová se divně třásla.

„Pros za nás...“ zpívala teď Emilka. V duchu se jí kmitl obraz jejího vyvoleného. Za toho bude nyní prosit! A hned vkládala do svého hlasu všechnu lásku, touhu a bolest. A jako by už byla vyslyšena, uviděla v duchu klečet před oltářem sebe a svého drahého, mají oba ruku v ruce a pan děkan žehná jejich štěstí... Není to sen?

„Pros za nás hříšné,“ zpívala dále, „nyní,“ to slovo zvlášť proteplila vroucností — a skladba kázala jí teď přestávku několika taktů.

Tě využil ostříž, čekající na kořist. Slečna Strnadová přiskočila k Emilce, rázem vyhrkla:

„Víte, co je nového? Štěpána vám přeložili z Pelliřimova pryč!“

Ikaros se pustil na svým prvním smělém letu příliš vysoko a slunce mu spálilo křídla. Emilku zase s výšín srazilo závist lidská...

Přeložen? Snad nový úskok jejich lásce? Blesklo jí hlavou, že doktor Chvála, snad aby se zbavil svého soka... Ví, že tatínek takového něco naznačoval. Zachvěla se odporem. A zase leknutím. Když mu sejde s očí, nesejde mu s myslí?

Měla dále zpívat, ale nebyla schopna. Před očima se jí zatmělo, srdce se rozbouchalo.

Vtom přiskočila k ní Mařenka z lékárny: „Zrovna to dozpívej, neudělej jí tu radost!“

Ale nemohla. Nohy jí zdřevěněly, síly ji opouštěly, zapotácela se. Mařenka ji pomohla podchytit, na lavičku posadit a šátečkem otírala čelo kamarádky.

V zástupu zpěvaček stála mlčky sokyně; zdála se ledově chladná, ale mohls v očích vyčíst démonickou radost a na tváři pohrdavý úsměv nemilosrdného vítěze.

Pod kůrem sebou trhal Zahálka. Poznal Emilčin hlas a ten jako by ho hladil po tváři, jako by do duše mu vléval kouzlo pokory, vůni stolistých růží, které na zahrádce pěstoval. Chvillemi zabloudiv jelto zrak na Bílkovu křížovou cestu, Foerstrem kolorovanou, chvillemi se zamračil na nový Krejčíkův gotický oltář, práci truhlářskou, kterou sem otcové města roku 1891 postavili za barokní, bohatostí a krásou lyžící hlavní oltář. A ten — ti slepci — složili na obecní špýchar! Prý se do gotické presbyterie nehodí!

Najednou — co se mu to děje nad hlavou? Jako by se ulice do kostela přestěhovala. To bylo ve chvíli, kdy na kůru hučelo jako v úle. Jedni se ptali, co se děje, druzí vysvětlovali — zatím co pan ředitel kůru plno organo začal preludovat, aby situaci nějak zachránil.

Po mši svaté Zahálka marně čekal u kůru na Emilku. Odešla domů dřív, chvějící se. Zato po schodech sestupoval pan učitel Kratochvíl. A když se od něho dovedl, co se stalo hříšného na místě svatém, povídá mu Zahálka:

„Inu, některá zmije jen zasyčí, jiná zasyčí a ještě uškne!“

Štěpán také v kostele poslouchal a vyběhl z něho polekán.

Zahálka všudybyl ho spatřil, jak přechází před vchodem na kůr a jako po jehlách. Vrátil se k němu a udeřil na něho rovnou:

„Přeložen?“

„Jsem přeložen! Chtěl jsem to říci Emilce — ale co se to s ní stalo? Byl jsem dole v kostele a najednou — prosím vás — neomdlela?“

„Omdlela, pojďte, mladíku, ji potěšit!“

Štěpán šel, sotva mu Zahálka stačil. Ale před cukrářským krámem zpomaloval krok, nezdálo se mu dál a zastavil Zahálku otázkou:

„A proč, proč omdlela?“

„Protože ji uškla zmije!“

„To není možná. Ty jsou jen v lese!“

„Ba ne, Štěpáne, taky v kostele! A ty jsou ještě horší! Pojďte jen, Emilka vás čeká!“

Štěpánovi dodala odvalu obava, že je s jeho drahou hytostí zle, ani nevěděl, jak vklouzl s panem ředícím do krámu, kam ještě nikdy nevkročil.

První ho zahlédla paní:

„Štěpán je tady!“

Emilka, která u stolu poplákávala, vyskočila, vletěla do krámu, tiskla ruku Štěpánovi a levou si oči utírala.

Než překvapení rodiče se zmohli na slovo, vybídl Zahálka všechny do pokoje a začal obřadně:

„Tady je Jeník (ukázal na Štěpána), tady je Mařenka (zas na Emilku) a tady je Kecal (ukázal na sebe), a jdou, páni rodičové, prosit o požehnání, než se pan ženich odstěhuje. Tak, děti, pěkně klekněte!“

Emilka byla už na podlaze a držíc ještě stále ruku Štěpánovu, strhla ho s sebou na kolena.

„Požehnání?“ ptal se Barták překvapen. Chtěl si všechno ještě pěkně rozmyslet, chtěl drahoty udělat, ženicha ponaučit, jaký mu klebet odevzdává, chtěl výhrady politické, ale Zahálka mu všechny plány roztrhal jak pavučiny. Nezmohl se na slovo a jen jeho hlava s dlouhým bílým vousem div se klepala.

„Tatínku!“ zaštkala dcera a v tom výkřiku poznal otec přívál jejich dávných, tichých a bolestných výčitek.

„Tatínku!“ zašeptal Štěpán. Ani nevěděl jak, ale věděl, že něco říci musí. A tak opakoval po Emilce: „Tatínku!“

A to bylo hned osvobozujícím slovem, které jako tichá vichřice rozmetalo mezi ním a Bartákem všechny přehradu a rozežvalo mlhy, z nichž se najednou začalo slunko jejich štěstí usmívat.

Když udělili rodičové dětem požehnání, děti povstaly a s rodiči se políbily, Zahálka poznamenal: „Tak, Emilko, neslibil jsem vám, když jsem to na Křemešniku zamotal, že vám to zas rozmotám?“

Jaro, které zavítalo odkudsi zdaleka na naši pahorkatinu, probudilo Putimov, Rychnov a Vyskytnou, všem lesům, loukám a zahrádám kolem zašeptalo cosi záračného — jenom Křemešniku se vyhýbalo.

Zima vystlala si tam nadmíru čisté, měkké lože v jeho hlubokých lesích i houštinách a nebylo divu, že se jí nechtělo z toho pohádkového domova.

Konečně i tam se jaro nesměle přiblížilo. Tichým a měkkým krokem se protahovalo po zemi, namýtilo, potom ve vysokém lese, zase pod větvi smrčí, kterými se dotýkalo země, vystupovalo do korun stromů, nalilo v jejich větvičkách pupence, zazpívalo za dne v hrdlech černohlávků, sedmilhlávků, sopránů to konkurentů, po západu slunce v krásných trylích kosů a drozdů, zavoučlo všude pryskyřicí a po cestách i po pěšinách se černaly jako živé řetězy houfy postav, putu-

jících na první, malou pouť.

Štěpán byl zatím v Písku povýšen a chystal se na svatbu.

Když přišli oba s Emilkou na Křemešník pozvat Zahálku, divil se na oko, jakže on by...

„Urovnal jste nám cestu k oltáři...“ řekl ženich a Zahálka jen taktak utřhl včas ruku, kterou mu chtěla nevěsta políbit.

Ale na svatbu si šaty přece neřídil. Na Vinohrady k svatě Ludmile bylo z Křemešniku daleko a v zimě ještě dál...

Když se ho Barták tak trochu rozpačitě ptal, jak mohl vědět, že dostane Emilka Štěpána, nikoho jiného, čtveračivě se usmál: „Což jsem ji neviděl na skále? Za koho jiného se mohla modlit, když tehdy nebylo po nějakém Petrovi nebo Pavlovi ani slechu?“

„Ale je to zlatý človíček!“ opakoval si několikrát Barták a jen zářil.

„Tatíku, tu svíčku k svatě Trojici! Už ne jako ruku, ale jako borovici tlustou,“ napomínal Zahálka přísně šťastného otce.

(Pokračování příště)

Ríkali mu strejdo

**Zkrachovaný obchodník
ale jeden z nejslavnějších**

Žižkováků

**S vypůjčenou trumpetou
vykročil do světa**

a dobyl ho

**Dne 8. října se dožil
osmdesát let**

Není mnoho lidí ze světa českých písničků a populární hudby, na které by s úctou vzpomínali lidé nejružnějších názorů, úspěchů i zkušeností. Karel Vlach tu výjimku představuje. Ctil a dodnes ho ctí snad každý, kdo v uplynulém půlstoletí tuhle muziku okusil. Nikdo nemůže zapomenout jeho nadhledný i shovívavý úsměv, spojený s rukama zabořenými v kapsách, ani jeho sarkastické bonmoty. Za nimi se však skrývala až zat'atá usilovnost a cílevědomost. Muzikantská, kapelnická i manažerská. Může se to zdát až neuvěřitelné, ale „pod jeho taktovkou“ světlo světa spatřilo snad celé souhvězdí minulých českých hvězd. Neznám významného interpreta, který by s jeho orchestrem nenahrával nebo nevystupoval.

Zertoval s gusem. Byl obdivuhodný glosátor všeho, co se v muzice i v životě dělo, dokázal každého poslat do patřičných mezí. I novináře! Ale povídal si s nimi? Ne, na to zrovna moc nebyl.

Vzpomínám, jak jsem ho na povídání umluvil. Sedli jsme si do jednoho z jeho milovaných renaultů, dojeli k němu do bytčku ve věžáku, ale pak se všechno odvíjelo úplně jinak, než jsem si jako novinářský zelenáč představoval. Pan Vlach — ač se o něm tradovalo,

že je tak trochu strýček Skrblík — otevřel láhev skotské, nalil mi panáka a pojednou zaklíčkoval. S neuvěřitelně vážnou tváří:

„Věď, co, pane Bartík? My se na naši pop-music nakrásně vykašleme a budeme si teď povídat o něčem mnohem příjemnějším. Třeba o tom, jak úplně první paní dirigentová Hybšová uměla upéct kačenu s bramborovým kledlíkem a s červeným zelím...“, začal rozhovor, který vlastně ani nezačal.

Vyrazil mi dech. Tohle jsem vůbec nečekal. A tak se zeptal, proč?

„Věděl, jsem gurmán...“, odpovídal, a pak, když zjistil, že mu chtivýma očima vizituruju kvartýr, dodal: „A taky elektronikmen... Vlastně už ani nevím, který kamarád — nebo „kamarád“ — mě tak nazval. Faktem je, že elektronika je opravdu mým koníčkem. Stejně jako dobré jídlo. Proto i — možná na vztek — svému příteli Václavu Hybšovi teď vzpomínám jeho první chol'. Věď, Bartík, ta vařila! Procoural jsem kus světa, a nic podobného jsem neochutnal.“

Pane Vlach, jako ševcovský synek ze Žižkova jste těch šancí poznávat svět příliš neměl. Jak se vám to vlastně podařilo?

Zeptal jsem se tak po prvním „panáku“. A on se v tom světě elektroniky jaksi nečekaně rozpovídal:

„Víte, já ke všemu, co technika přinášela a přináší, mám doslova osobní vztah. A má to taky své opodstatnění... A když jsou tak vlezlejší, já jim to povím. Táta byl švec v Praze-na Žižkově elita. No a já měl jít v kročejích téhle tradice. No, moc se mi to nelíbilo, ale tátovo rozhodnutí bylo málem svaté. Ctil jsem je, jenže...“

U nás doma se — snad mezi prvními — začal poslouchat rozhlas. Z krystalky. A sluchátka se tehdy, vážený

pane, pokládala na talíř, aby bylo všechno líp slyšet. To voni si ale ani nedovedou představit. No a tak se stalo, že můj starší bráška Vašek propadl muzice. Koupil si saxofon a dokonce chtěl postavit kapelu. Á la R. A. Dvorský. Moc se mu to nepodařilo. A já — vyučený obchodní příručí — jsem si po tom nezdaru od něho saxofon půjčil. U firmy jsem to dotáhl až na prokuristu, ale ta muzika byla jaksi silnější. Žil jsem jí víc, než se u firmy hodilo. Teprve když po německé okupaci nastoupil dosažený šéf, bylo mi řečeno: „Poslechnou pane Vlach, voni tu den co den protelefonují púl svý pracovní doby kvůli muzice, tak se raděj seberou a vypadnou. Ta muzika jim je stejně bližší než jakýkoliv kšeft...“ Nu a já šel. A hrál. Muziku, které se dneska říká swing“.

Při tomhle „kroku do tmy“ jste ale přece nemohl být sám. Kdo vám dával zázemí?

„Těch lidí bylo víc. Musím začít asi skladatelé a textaři. Tak poslouchejte: Běhounek, Koprbař, Traxler, Jindra... Ale věď, ona tahle jména snad už nikomu nic neřkají. Třeba si ale i dneska lidi vzpomenou na naše zpěváky, kterými bývali Inka Zemánková, Arnošt Kafka, sestry Alanovy, Jiřina Salačová... No a potom, pochopitelně, před náš orchestr nastoupil Rudolf Cortéz, Yvetta Simonová a Milan Chladil. Může se to dneska zdát až neuvěřitelné, ale oni si přízeň publika udrželi i přes všechny problémy, svízele a hádanice dobře celých pár kulatých let.“

Někdejší žižkovský obchodník a „vypůjčený“ saxofonista Karel Vlach dokázal málem nemyslitelné: obhájit českou a dílem i slovenskou populární hudbu.

Pavel Bartík

(Práce 5. 10. 91)

Jan Sarkander, Martyr

by Kevin Hennen

There is a chance that the Roman Catholic world will have a new saint in 1992. Efforts currently underway in Rome and Czechoslovakia are expected to lead to the canonization of Jan Sarkander (1576-1620). It is possible that the canonization ceremony, which will take place in Olomouc, will be presided over by Pope John Paul II.

Blessed Jan Sarkander is a figure little known throughout most of the world, but his memory is honored in Czechoslovakia and Poland. He was a popular patron among early Czech-Moravian immigrants in Texas, who named some of their parish and fraternal societies after him.

Jan Sarkander was born December 20, 1576 in the town of Skočov in the Těšín region of Silesia. Skočov today is located in Poland, although until the 20th century the local population, which had close ties to neighboring Moravia, considered itself neither Polish nor Czech. Jan's parents were Gregory Matthew Sarkander and Helena Gurecka. His mother, from the village of Kornice, was of noble birth. Jan's father died when he was thirteen and he moved with his mother, sister and brothers to Příbor in neighboring northeastern Moravia, where he attended the local parish school. Jan studied philosophy with the Jesuit fathers in Olomouc. An epidemic of the plague forced him to continue his studies in Prague, where on May 9, 1603 he was awarded the degree of master of philosophy.

In 1606 Jan was betrothed to Anna Plachetská of Velké Meziříčí, Moravia. Some mystery surrounds this betrothal and it is not known whether the wedding took place. If he was married, it is likely that his bride died soon after, because on December 28, 1607 Jan was or-

dered in Kroměříž to the ranks of the lower clergy. His brother Nicholas had been ordained a priest in 1595. Nicholas, destined to serve in Velké Meziříčí, Vyškov, Opava and Olomouc, encouraged his younger brother to continue with his theological studies, which he did. Jan Sarkander was ordained a priest on March 3, 1609 in the Jesuit church of the Assumption in Brno.

The 16th and 17th centuries were a period of great turmoil in Moravia and neighboring lands. During John's lifetime the Hapsburg dynasty was engaged in a bitter struggle with the estates of Bohemia and Moravia over the issue of imperial rights and power. Religion unfortunately was injected as an issue in this struggle. The Hapsburg emperor Frederick II was Catholic and an opponent of Czech Hussitism. Although support for the Hussites was never so strong in Moravia as in Bohemia, much of the nobility and peasantry in the region of Moravian Valašsko, on whose edge John's parish of Velké Meziříčí was found, professed Hussite sympathies. Of all Moravian territory it was in Valašsko that religious antagonisms were the most intense. Valašsko was a major Hussite center, while neighboring areas to the north and east were some of the most staunchly Catholic. The results of this conflict were tragic, but in that day it was rarely possible to separate religion from politics.

In 1616 cardinal Dietrichštějn assigned the priest Jan Sarkander to Olomouc.

(Continued on Page 16)

Seznámení

Česka - 58let - by si ráda dopisovala s krajany žijícími v USA, v české řeči.

Zdena Šlampová

Santražiny 4071

760 01 Z L I N

ČSFR

DOPORUČTE HLAS NÁRODA

SVÝM PŘÁTELŮM A ZNÁMÝM

VOICE OF THE NATION

Illinois

Comment

Why Gorbachov will fall

There was a joke, when Mikhail Gorbachov started reforming the Soviet socialist system: What is the difference between the fates of Dubcek and Gorbachov?

Answer: None, but Gorbachov does not know it yet. Well, he may be getting there soon.

When I first saw his smiling, good natured face on the difficult to fool TV screen in 1985, I was impressed by the contrast from the grim faces of the old leaders. I could not but hope he would become the top man, the best news we ever got from the USSR.

He made it. The tough old revolutionary birds died out of old age and Gorbachov skilfully stepped into the vacuum. He proceeded to remove the old, doctrinaire members of the Politbyro and replaced them with his own, reform minded people. When he added peace initiatives to his agenda, his popularity throughout the world soared.

He survived catastrophic events like Chernobyl, the earthquake in Armenia and the nuclear sized gas explosion in Siberia. He did not lose face pulling out of Afghanistan. It

started looking like he could survive anything.

Can he survive the Communist party of the USSR? Ironically, the party of which he is supposed to be the boss, is the main enemy of his glasnost and perestroika. He was able to replace the top, the Politbyro - another parallel with Dubcek - but the much larger middle layers of the party, and the incomparably bulkier lower layers of the party apparatus, refuse to give up their privileges. Managers of subsidized industries sabotage reforms for obvious reasons.

And so, the economy is going from bad to worse and there is no light at the end of the tunnel. And since economy dictates selection of leaders even in a half free society, it does not look good for Gorbachov.

He will inevitably get blamed for many other developments, ominous for the Soviet state. Eastern European block is in a turmoil and the Warsaw pact is in its death throes. Neighbors will follow Hungary's quest for neutrality and all of them will try to shake the Soviet supremacy. Current popularity of Gorbachov in those regions is only personal, not transferable to the Soviet empire.

It looks just as bad in the Soviet state itself: The determined drive for independence of the Baltic states under the aegis of their regional Communist governments, in only one of the deadly cracks in the em-

pire. There are the rebellious moslems and Armenians in the South. It is only a question of time when the mongol nations, spread over the mineral rich Siberia, will start their own drive for independence from the white Russian domination.

If Ukraine lives up its historical, nationalist ambitions, only a core of the Russian empire would be left.

Strikes by workers, the designated heirs of the blessing of the Communist society, are a fatal rejection of the system. Gorbachov may be popular with them at this time and they may be striking against the management, but sooner or later, he will have to shoulder the whole blame, if things get out of hand and cause more socioeconomic disruption.

Liberalization is a bumpy road with tricky ditches, even at a controlled pace. Just about everything can get out of hand and there is already a talk in the USSR about alternatives to Gorbachov.

One thing is not perceived in the USA, not even in the circles that should know: The nations of the USSR do not want the empire to survive in any form, benign, malignant, or even prosperous.

Who will replace Gorbachov? Probably a hardliner with the help of the Armed forces. There can be only a bad news for the West, with an added worry and dread that a nuclear confrontation does not take place in the chaos of the realignment of powers and spheres of the world.

The epitaph of history on Gorbachov may go like this: Here lies a good man and an idealist, who abolished repression and tyranny in the Soviet Union, not realizing that was the glue that held it together.

George Podzamsky, M.D.

Jan Sarkander, Martyr

(Continued from Page 15)

der to Holešov in Moravian Valašsko. He had served previously in these towns of Moravia and Silesia: Jaktat, Uničov, Charvát, Zdounky and Boskovice. In the escalating political tension the Jesuit order was expelled from Moravia in 1619. Since his childhood education, Jan had maintained close contact with priests of this order. The Jesuits left Holešov at that time, leaving Jan and only a handful of Catholics in Holešov. In July 1619 Jan made a pilgrimage to Czestochowa. Up until modern times the Polish pilgrimage sites of Czestochowa and Kalwaria Zebrzydowska were popular with pilgrims from northeastern Moravia. Jan had previously enjoyed the patronage and protection of the nobleman Ladislav Popel of the Lobkowitz family. Popel had been removed from one of the highest administrative posts in Moravia and jailed at the time the Jesuit order was expelled. When Jan departed Czestochowa he remained for awhile at one of the Lobkowitz estates in Silesia. Subsequently Ladislav Popel wrote to him there and urged Jan to return to Holešov, which he did in November 1619.

Not long after this, a group of Polish cossacks who supported the Hapsburg emperor invaded and ravaged parts of eastern Moravia. When the cossacks approached Holešov, they were met by a procession led by the priest Jan who carried a monstrance. When the cossacks caught sight of the priest and monstrance, they jumped from their horses and fell to their knees. They left Holešov without inflicting any damage.

During his priestly life Jan Sarkander had been involved in several disputes with the local nobility. Some of these blamed

him for the cossack attack. Proof of his guilt was seen in the fact that cossacks spared Holešov. They accused Jan of orchestrating this attack when he visited Czestochowa. Jan Sarkander was arraigned before a tribunal and placed in jail in Olomouc. His trial for treason began on February 13, 1620. He was tried by six members of the nobility who were led by Ladislav Velenem of Žerotín, an old enemy of Jan's. Jan was accused of inviting the cossacks to Moravia. His accusers demanded that he admit this and also tried to force him to divulge what Ladislav Popel had told him in the confessional. At this point in history, religious turmoil was found throughout Central Europe. It is important to remember that one of the major events of Czech history, the defeat of the Czech estates at the Battle of White Mountain, took place in the same year as Jan Sarkander's death.

Jan denied the accusations until his death. He was repeatedly tortured on the rack, an instrument of pain, and his accusers repeatedly burned him.

Yet he divulged nothing that had been told him in the confessional, nor did he admit any guilt for any wrongdoing. After his trial and torture he clung to life for several days before dying on March 17, 1620.

Cardinal Dietrichštejn, an important figure in Moravian history, immediately called Jan Sarkander a martyr for his faith and justice.

Interest in Jan Sarkander's life developed immediately after his death. A biography was published in Paris in 1620. In 1683 Polish king Jan Sobieski visited his tomb in Olomouc. On September 11, 1859 Jan Sarkander was at last beatified by Pope Pius IX. Today his relics lie in Olomouc in the cathedral of St. Václav and in St. Michael's church.

Blessed Jan Sarkander is often regarded, like St. John Nepomucene, as a patron of the sacrament of penance. Devotion to his memory is strong in Moravia, where he worked and was martyred, and in Silesia, where he is considered one of the national patrons. Believers await with anticipation Jan Sarkander's official canonization, which may coincide with Pope John Paul II's second visit to Czechoslovakia.

**Srdečně Vás zveme
do nové krajanské restaurace**

**Mc COOK BOHEMIAN-AMERICAN
FAMILY RESTAURANT**
(8300 Joliet Road in Mc Cook, IL.)

Otevřeno denně 7 dní v týdnu
od 11 hod. dopol. do 8 hod. večer.

V pátek a v sobotu dokonce do 9 hodin večer.

Všechny české a slovenské speciality.

Na požádání - „specials“ z celé Evropy.

Ceny jídel od \$ 3.95 výše - podle výběru.

Ke každé večeři je sklenice domácího
či evropského vína zdarma.

Majitel: Louis ŠKORVÁNEK

tel: 442-0836

Těšíme se na Vaši návštěvu.

Rádi Vás obsloužíme k Vaší spokojenosti.

Přiveďte sebou své přátele.

Vyřizujeme spolehlivé letenky, ubytování
v hotelích, půjčky aut, návštěvy Vašich
přibuzných z Československa,
tuzexové objednávky,
Dobrá služba zakazníkům
je naša mnohaletou osvědčenou zásadou.

CIHAK WORLD TRAVEL, INC.

6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402

Phones (708) 795-9050 -- Chicago (312) 242-6110